

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE GRUDZIEŃ 2023

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 423

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH**Rada Programowa:**

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MEiN

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2024

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 423. W badaniu uczestniczyło 266 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie: <https://www.sgh.waw.pl/kae/metody-badawcze-kwestionariusze-ankiet>.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	6
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	6
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	9
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE	10
	1) Produkcja	10
	2) Zamówienia	12
	3) Zamówienia eksportowe	14
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	16
	5) Ceny	18
	6) Zatrudnienie	20
	7) Sytuacja finansowa	22
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	24
III.	SUMMARY	26
IV.	KONIUNKTURA W PRZEMYSŁE PRZETWÓRCZYM W 2023 ROKU	27

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W grudniu ogólny wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszył swoją wartość w skali miesiąca o 2,9 pkt. Obecnie wynosi ona -6,8 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 8,6 pkt. Miesięczny spadek wartości wskaźnika odnotowano zarówno dla firm prywatnych jak i publicznych. Wartość wskaźnika koniunktury dla firm prywatnych zmalała o 9,8 pkt, do poziomu -7,4 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 6,9 pkt. Dla przedsiębiorstw publicznych wartość wskaźnika obniżyła się o 6,3 pkt i wynosi 2,8 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 36,1 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa spadek wartości wskaźnika odnotowano dla przedsiębiorstw dużych, z zatrudnieniem 251-500 pracowników (o 10,7 pkt), i największych, zatrudniających ponad 500 osób (o 33,4 pkt). Dla tej ostatniej grupy producentów wskaźnik przyjął najniższą wartość, -16,7 pkt. Największy wzrost wartości IRGIND, o 9,0 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw zatrudniających do 50 pracowników. Dla tej też grupy wskaźnik przyjął najwyższą wartość, -2,3 pkt. Pogorszenie się koniunktury w skali roku odnotowały tylko zakłady największe, zatrudniające ponad 500 osób.

3. W przekroju według głównych grup produktowych miesięczny spadek wartości wskaźnika odnotowano dla producentów półproduktów (o 2,3 pkt) i dóbr inwestycyjnych (o 5,1 pkt.). W pozostałych grupach koniunktura uległa poprawie. Największy wzrost wartości wskaźnika koniunktury, o 2,1 pkt, odnotowano dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Najwyższą wartość, -3,2 pkt, wskaźnik przyjął dla producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych, a najniższą, -14,5 pkt, dla producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku.

4. Pogorszenie się koniunktury w skali miesiąca miało miejsce w czterech makroregionach: południowym (o 8,1 pkt), północno-zachodnim (o 19,7 pkt), południowo-zachodnim (o 35,7 pkt) i w województwie mazowieckim (o 3,9 pkt). W pozostałych makroregionach koniunktura poprawiła się. Największy wzrost wartości IRGIND, o 15,7 pkt, zanotowano dla makroregionu północnego, a najniższy, o 1,8 pkt, dla makroregionu wschodniego. Najwyższą wartość, 2,7 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu północnego, a najniższą, -33,3 pkt, dla makroregionu południowo-zachodniego. Roczne spadki wartości wskaźnika odnotowano dla makroregionów: wschodniego i południowo-zachodniego.

5. W końcówce roku koniunktura zmienia się naprzemiennie. Po listopadowym wzroście w grudniu nastąpiło jej pogorszenie. Jest to zjawisko typowe o tej porze roku. Odnotowano spadek produkcji i zamówień, zarówno ogółem jak i eksportowych. Wzrosły zapasy wyrobów gotowych i ich ceny. Zmalało zatrudnienie, pogorszyła się także sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Mimo odnotowanych spadków głównych wskaźników sytuacji ekonomicznej zakładów przemysłowych nastroje producentów poprawiły się – coraz lepiej oceniają oni ogólną kondycję polskiej gospodarki.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 9,2 pkt. Spadek odnotowały zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Wartość salda ogółem, -3,4 pkt, jest wyższa od wartości sprzed roku o 6,8 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji miał miejsce u wytwórców półproduktów (wartość salda zmniejszyła się o 22,2 pkt), a wzrost odnotowali wyłącznie producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 35,9 pkt). Spodziewany jest dalszy spadek wielkości produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Poziom zamówień ogółem obniżył się w grudniu o 1,9 pkt i wynosi -9,1 pkt. O spadku poziomu zamówień informują zakłady publiczne i prywatne. Obecna wartość salda ogółem jest wyższa niż rok temu o 11,2 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda niższa niż w listopadzie o 12,3

pkt), a największy wzrost – w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 53,5 pkt). Przewidywany jest dalszy spadek wielkości zamówień ogółem w nadchodzących miesiącach.

8. Zmniejszyła się również wielkość zamówień eksportowych. Wartość salda w ciągu miesiąca obniżyła się o 8,9 pkt, do wysokości -26,2 pkt. O spadku wielkości zamówień eksportowych informują zarówno przedsiębiorstwa prywatne jak i publiczne. Obecna wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 6,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień eksportowych odnotowano w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda jest zmniejszyła się o 30,5 pkt), a największy wzrost – w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 25 pkt). Ankietowani spodziewają się wzrostu poziomu zamówień eksportowych w kolejnych miesiącach.

9. Poziom zapasów wyrobów gotowych wzrósł w ciągu miesiąca o 3,2 pkt i wynosi 4,4 pkt. Wzrost odnotowały tylko firmy prywatne; publiczne informują o spadku. Obecna wartość salda ogółem jest równa wartości sprzed roku. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost zapasów miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda zwiększyła się o 32,3 pkt), a spadek odnotowali tylko producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 5,9 pkt). Uczestnicy badania przewidują spadek poziomu zapasów wyrobów gotowych w najbliższym okresie.

10. Poziom cen producentów zwiększył się o 9,1 pkt, do wysokości 12,6 pkt. Wzrost odnotowały tylko firmy prywatne. Obecna wartość salda ogółem jest niższa niż przed rokiem o 30,1 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej wzrosły ceny nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 20,4 pkt), a najmniej – ceny półproduktów (o 4,5 pkt). Firmy prognozują znaczny wzrost cen swoich wyrobów w nadchodzących miesiącach.

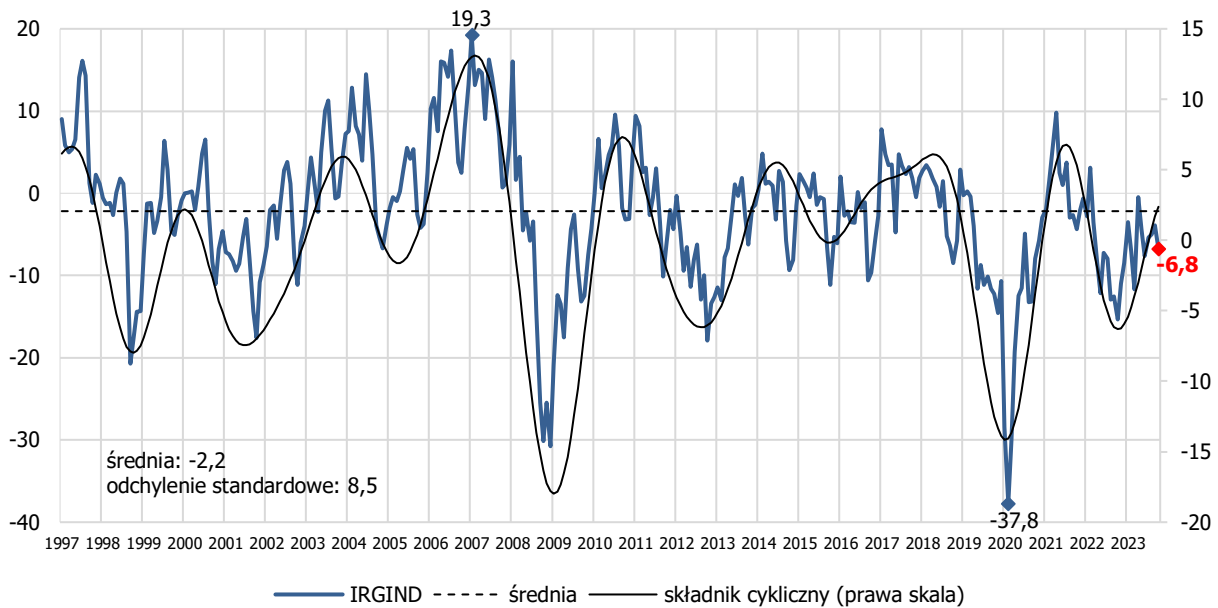
11. Poziom zatrudnienia obniżył się w ciągu ostatniego miesiąca o 1,3 pkt. Wartość salda wynosi -1,5 pkt i jest wyższa niż rok temu o 1,7 pkt. Spadek wielkości zatrudnienia odnotowały tylko przedsiębiorstwa prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji półproduktów (wartość salda zmalała o 10,8 pkt), a największy wzrost – w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 28,2 pkt). Spodziewany jest dalszy spadek wielkości zatrudnienia w kolejnych miesiącach.

12. Pogorszyła się sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Wartość salda jest równa -5,1 pkt i wyższa od wartości sprzed roku o 13,8 pkt. O pogorszeniu się swojej sytuacji finansowej informują tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się sytuacja finansowa producentów półproduktów (wartość salda obniżyła się o 10,8 pkt), a najbardziej poprawiła się sytuacja finansowa producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 6,4 pkt). Ankietowani oceniają, że ich sytuacja finansowa w najbliższych miesiącach nie zmieni się istotnie.

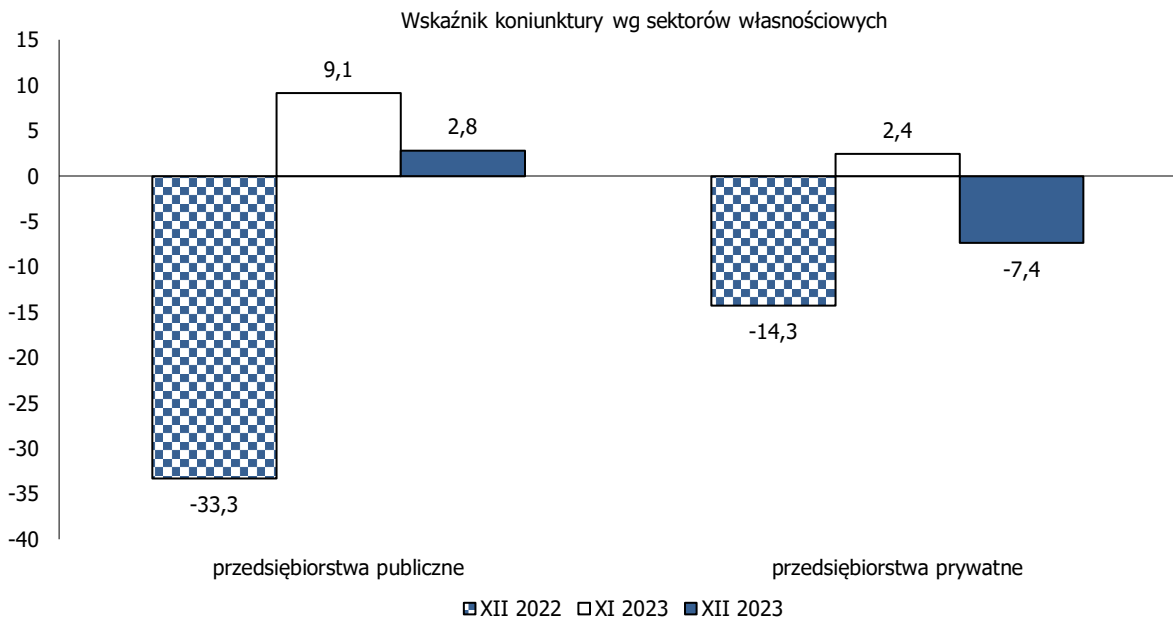
13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ocenę ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju zwiększyło swoją wartość w grudniu o 10,5 pkt. Obecnie wynosi ona -15,3 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku aż o 52,7 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiły się opinie producentów półproduktów (wartość salda wzrosła o 13,7 pkt), a najmniej – opinie producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 5,8 pkt). Uczestnicy badania spodziewają się dalszej poprawy sytuacji ogólnogospodarczej w Polsce w najbliższych miesiącach.

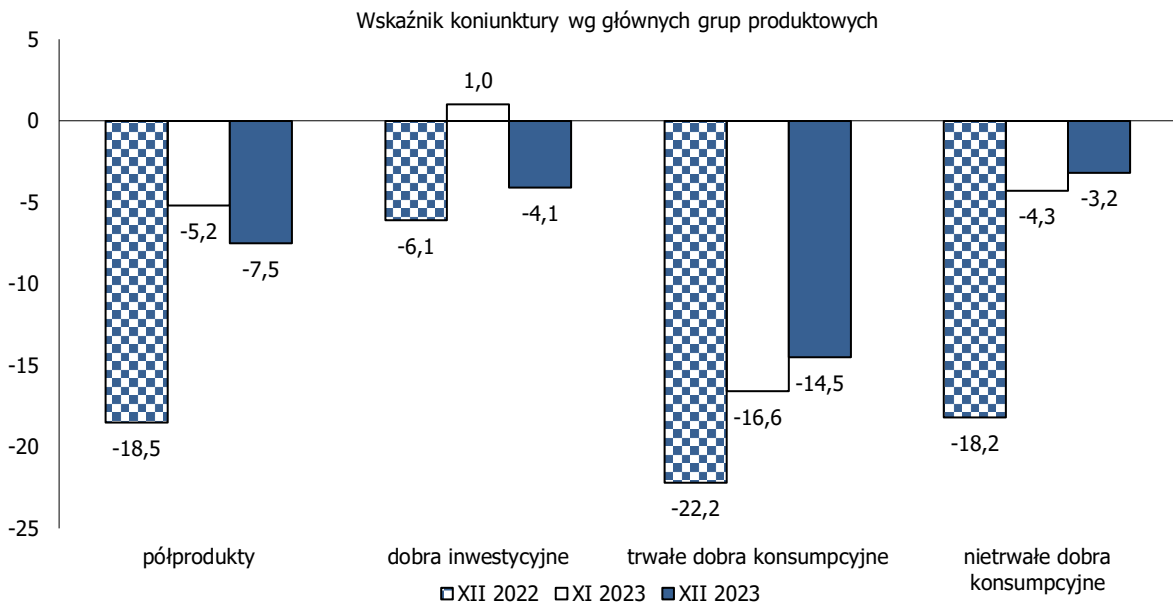
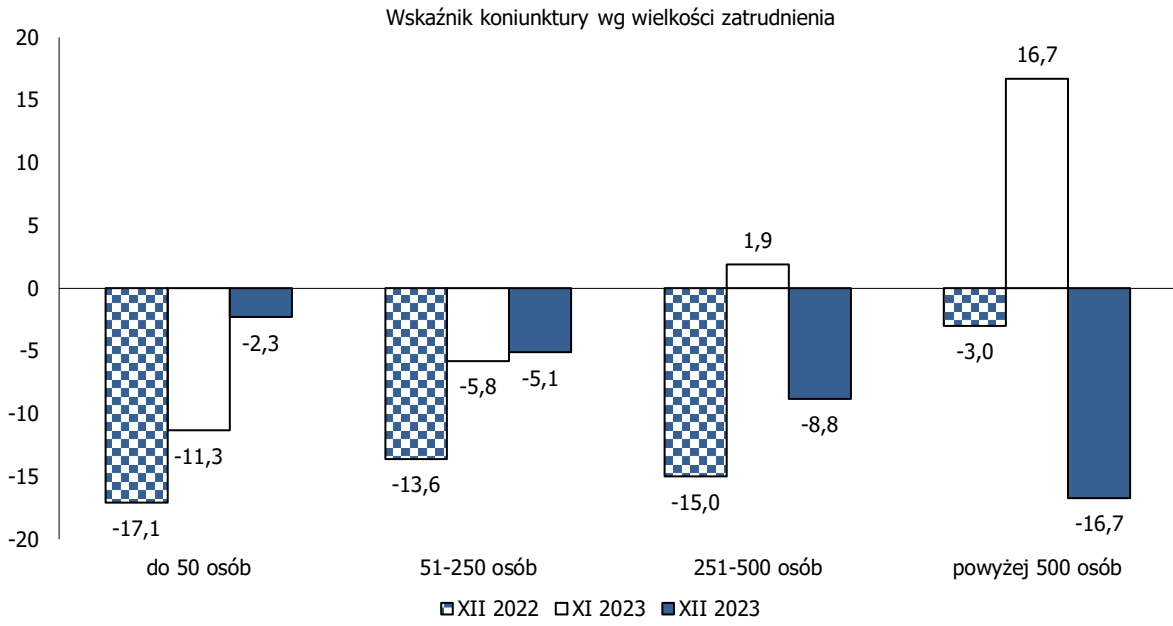
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

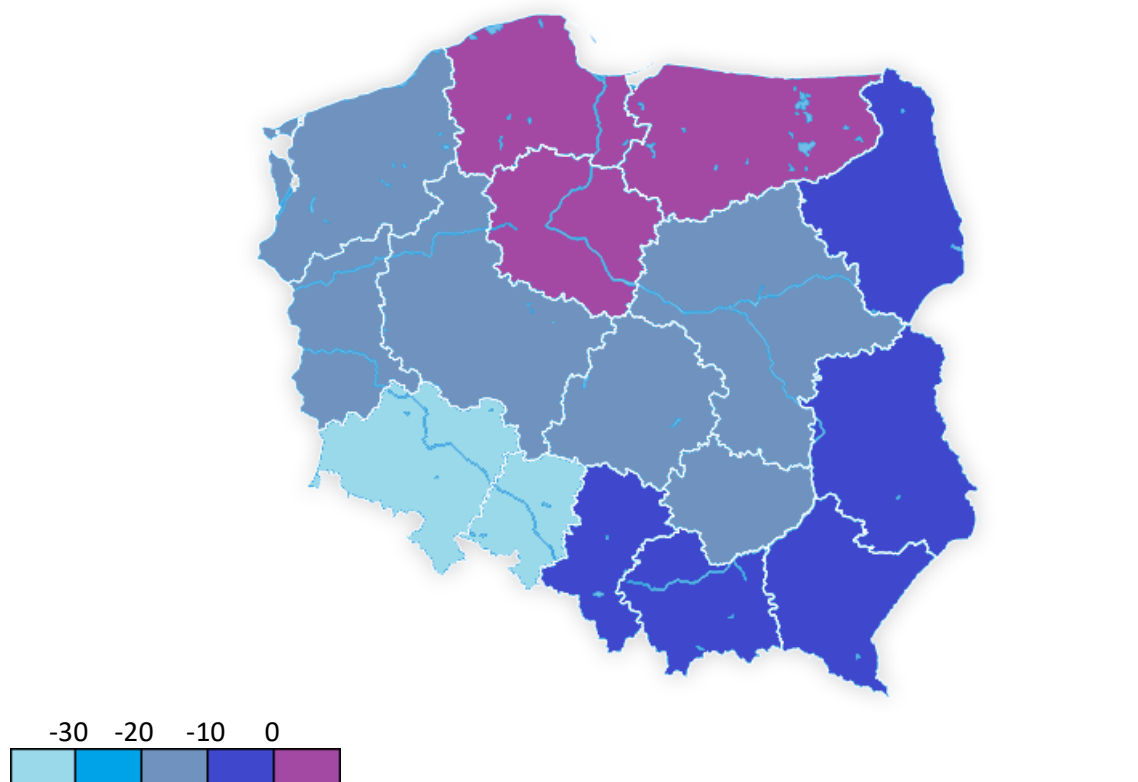

składowe salda	XII'22	VIII'23	IX'23	X'23	XI'23	XII'23
1. wielkość produkcji – przewidywania	-21,4	-2,1	-5,4	-7,1	-3,2	-6,8
2. wielkość zamówień – stan	-20,3	-21,5	-13,7	-9,7	-7,2	-9,1
3. zapasy - stan	4,4	-0,7	-2,9	-1,9	1,2	4,4
wskaźnik koniunktury (IRGIND)	-15,4	-7,6	-5,4	-5,0	-3,9	-6,8

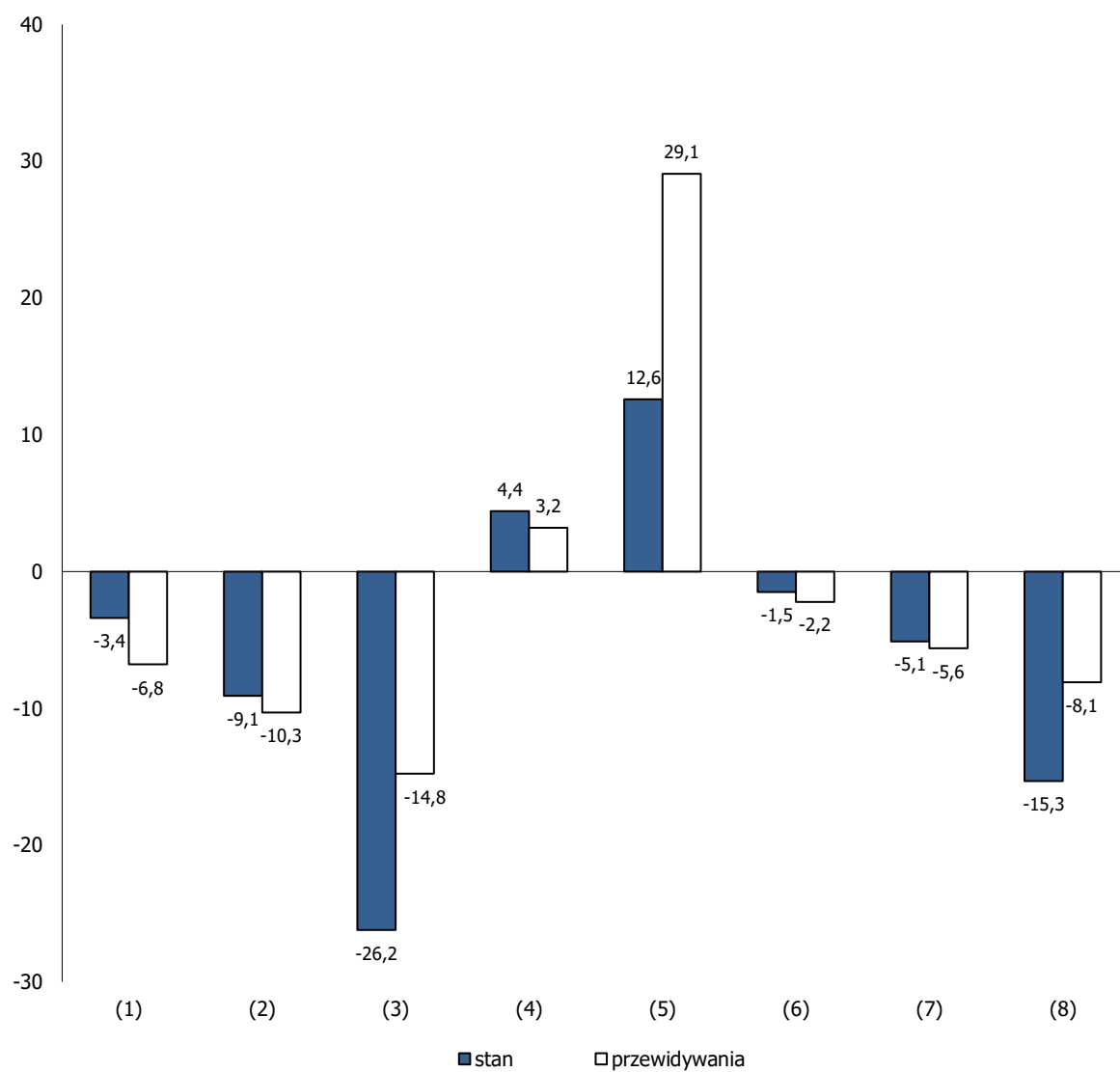

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	XII 2022	XI 2023	XII 2023
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-19,7	-1,6	-9,7
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-18,9	4,6	-15,1
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-30,6	2,4	-33,3
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-6,1	-13,0	2,7
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-39,1	-21,3	-16,2
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-3,0	-6,6	-4,8
Województwo mazowieckie	-26,2	-15,6	-19,5

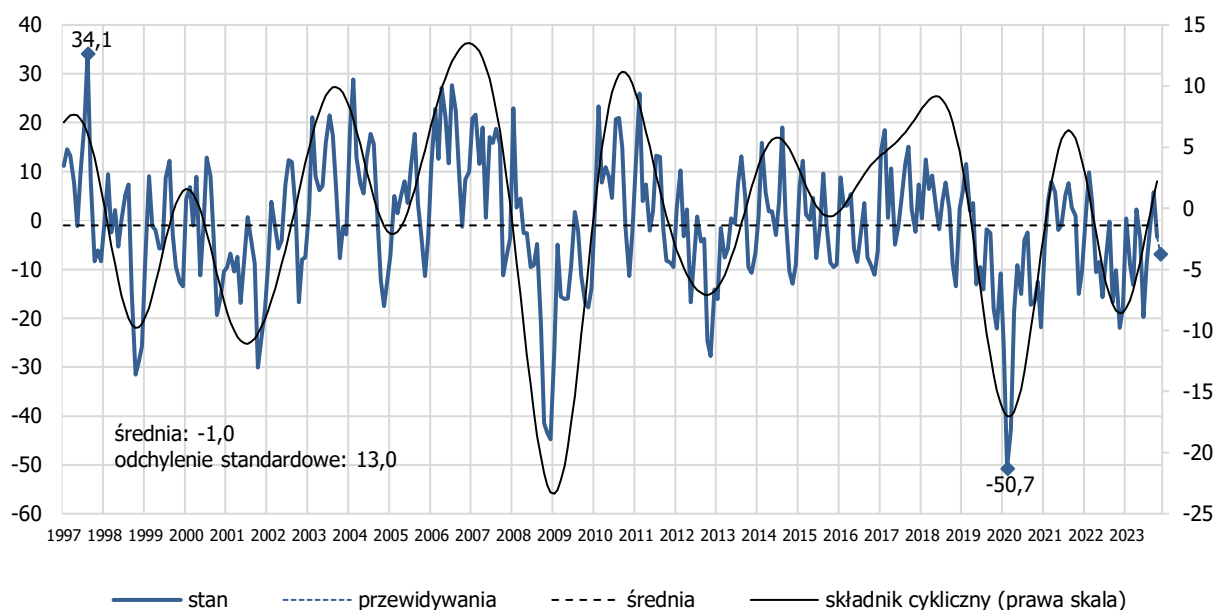

2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

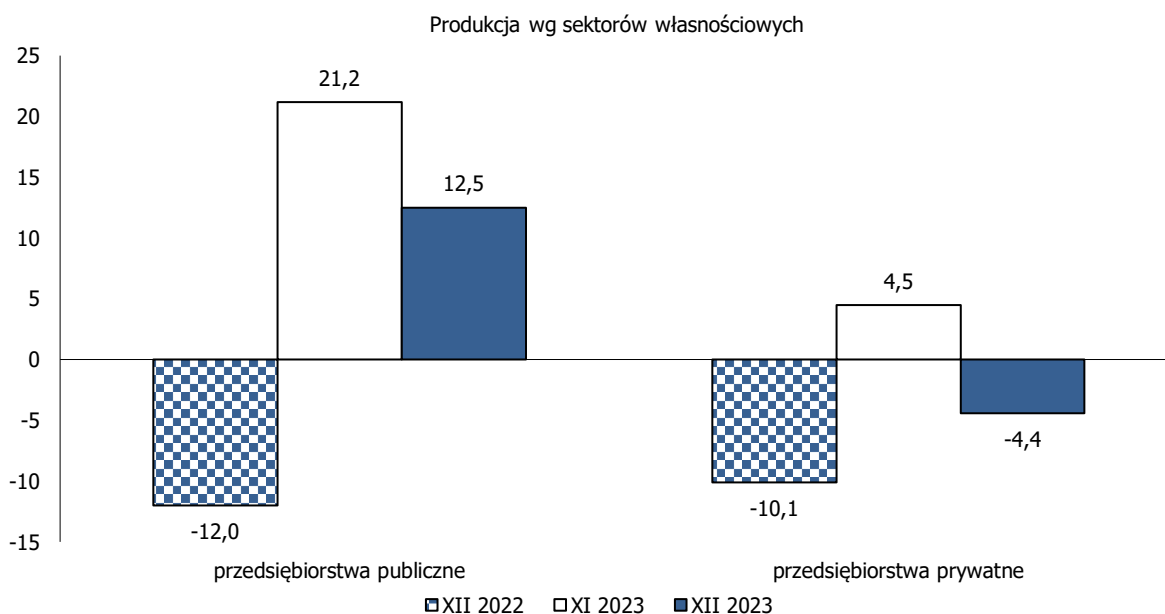
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej

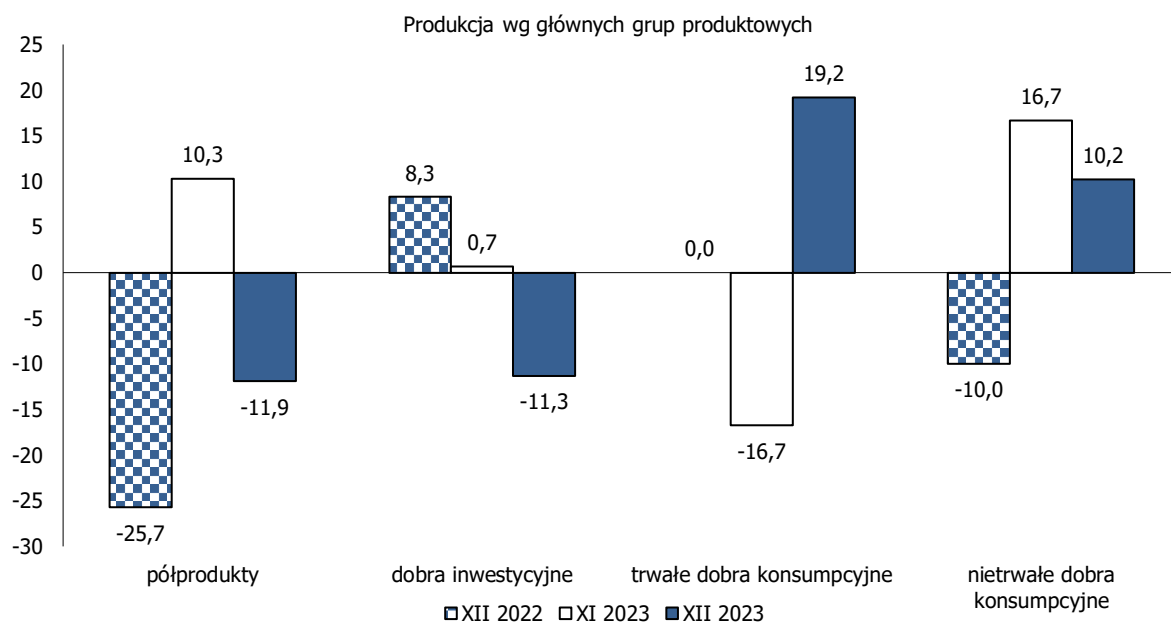
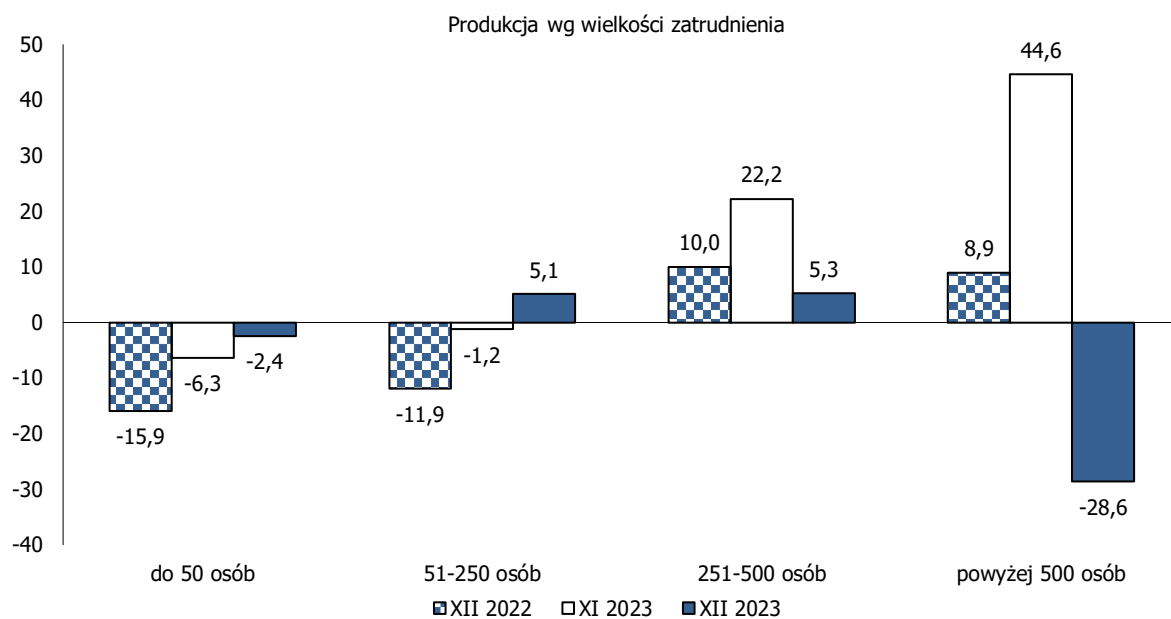
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

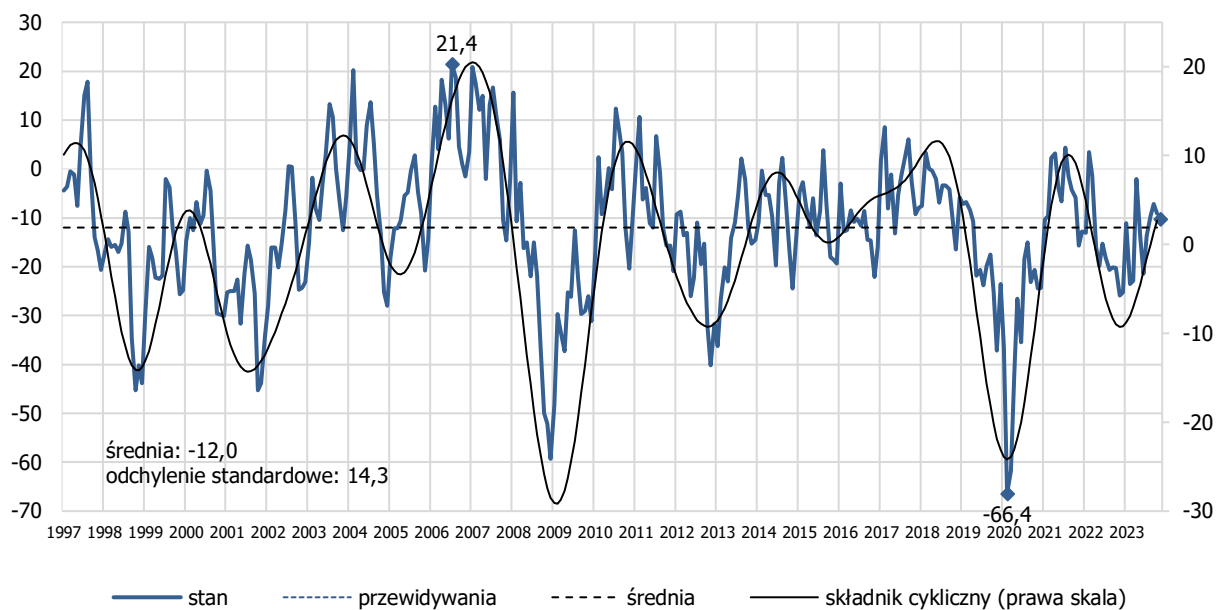

	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
wzrost	20,9	22,3	24,5	26,9	21,8	17,5
brak zmiany	48,1	46,4	50,5	52,1	52,9	58,2
spadek	31,1	31,2	25,0	21,1	25,2	24,3
saldo	-10,2	-8,9	-0,5	5,8	-3,4	-6,8

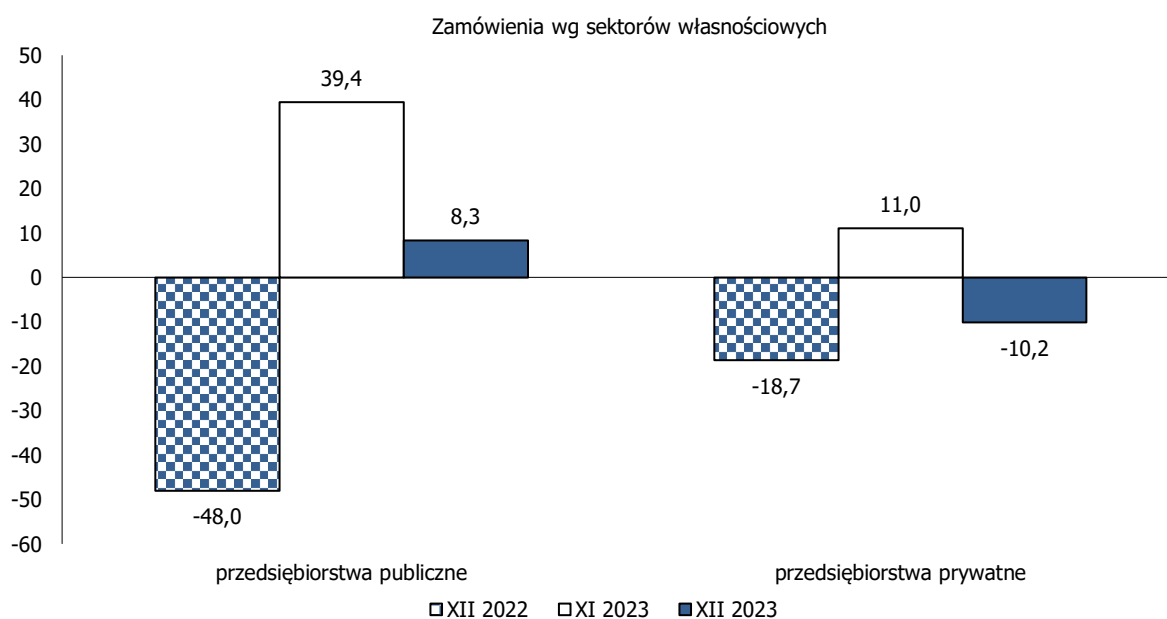

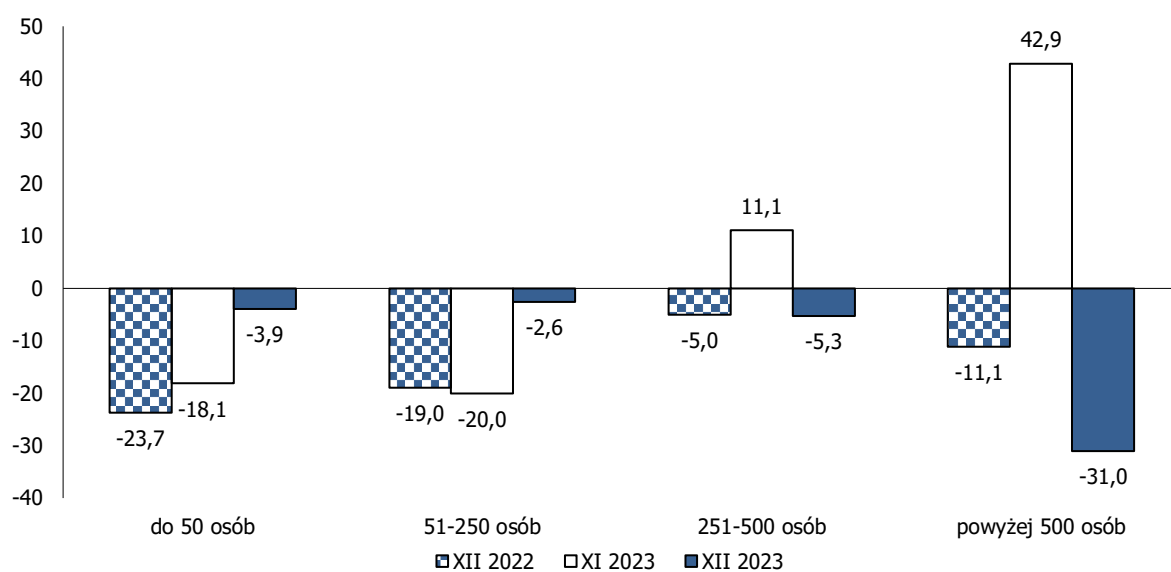
2. Zamówienia ogółem

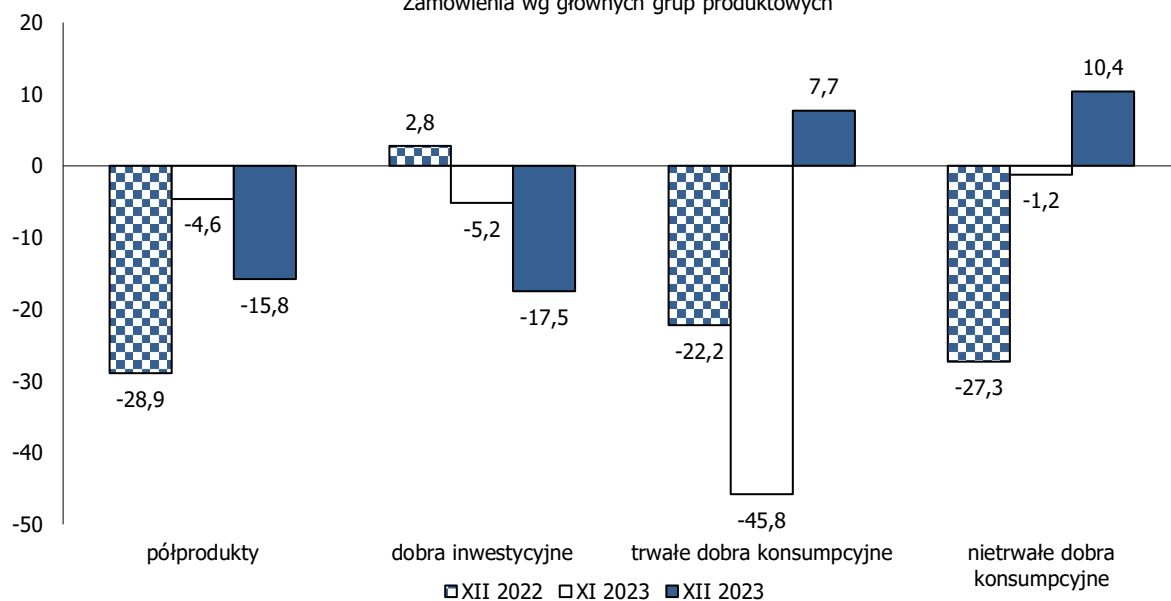
	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
wzrost	17,1	22,3	20,3	21,8	21,8	16,4
brak zmiany	45,6	41,7	49,7	49,3	47,3	57,0
spadek	37,4	36,0	30,0	28,9	30,9	26,7
saldo	-20,3	-13,7	-9,7	-7,2	-9,1	-10,3

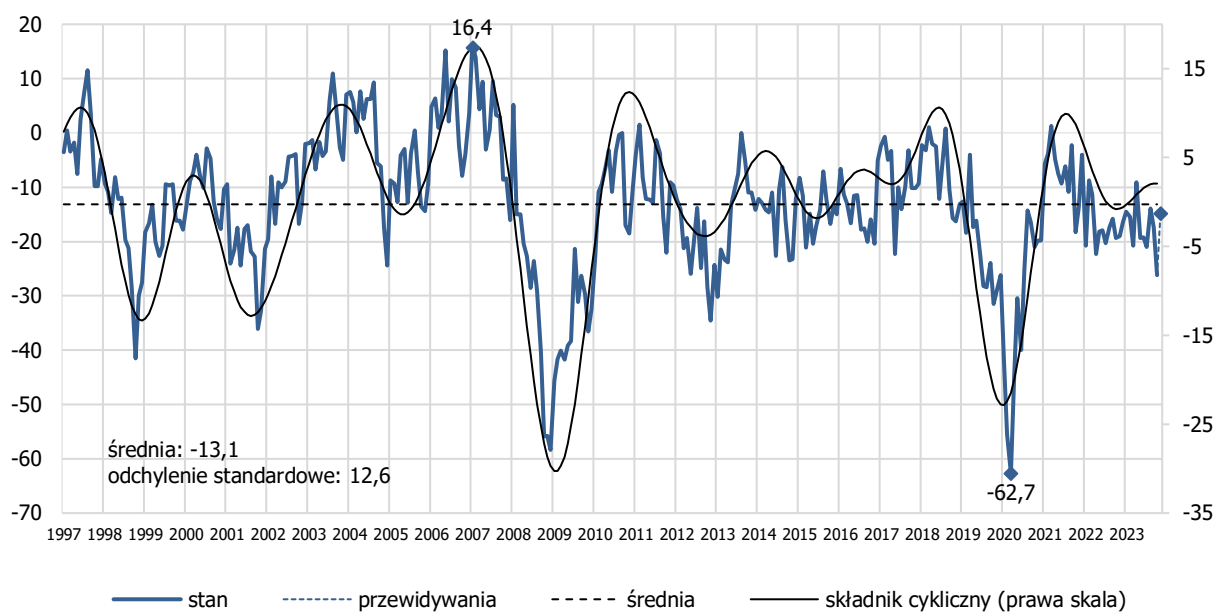
Zamówienia wg wielkości zatrudnienia

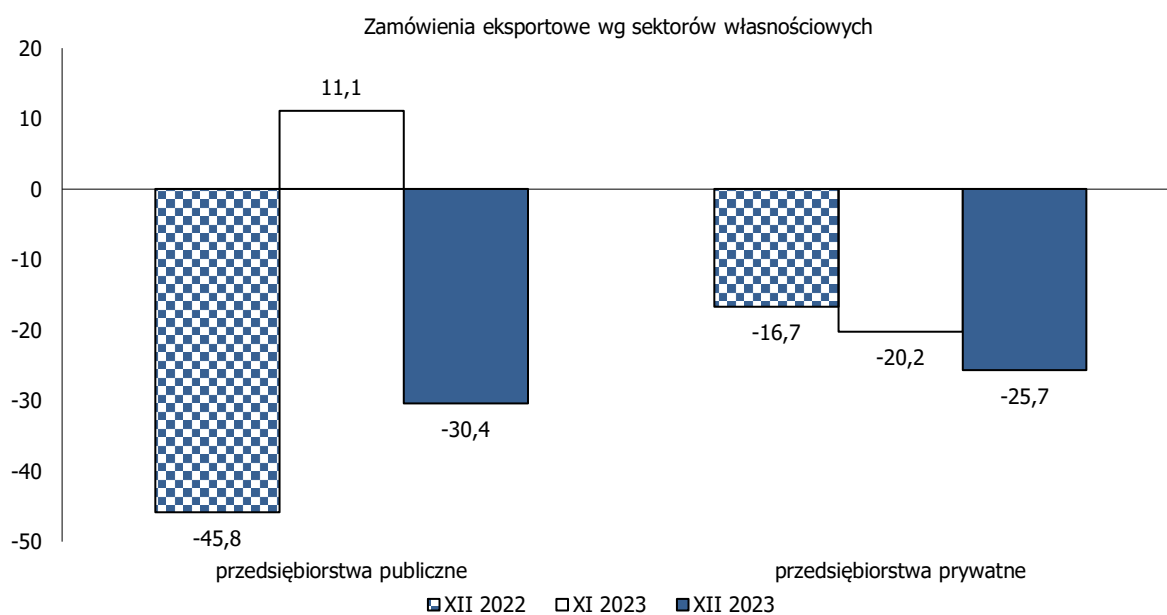
Zamówienia wg głównych grup produktowych

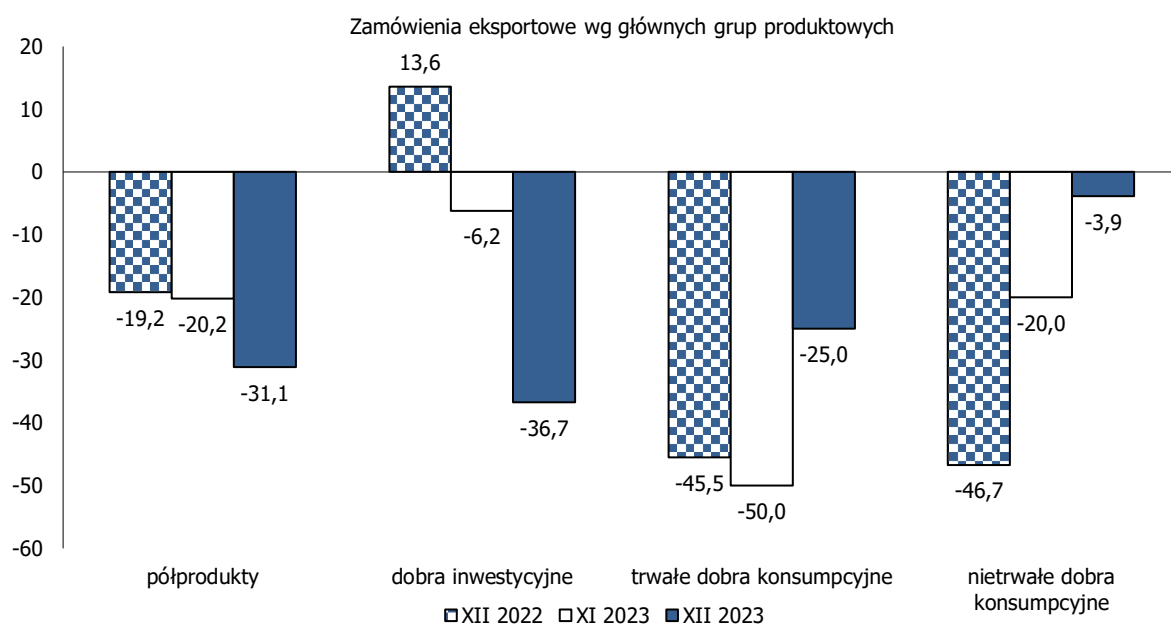
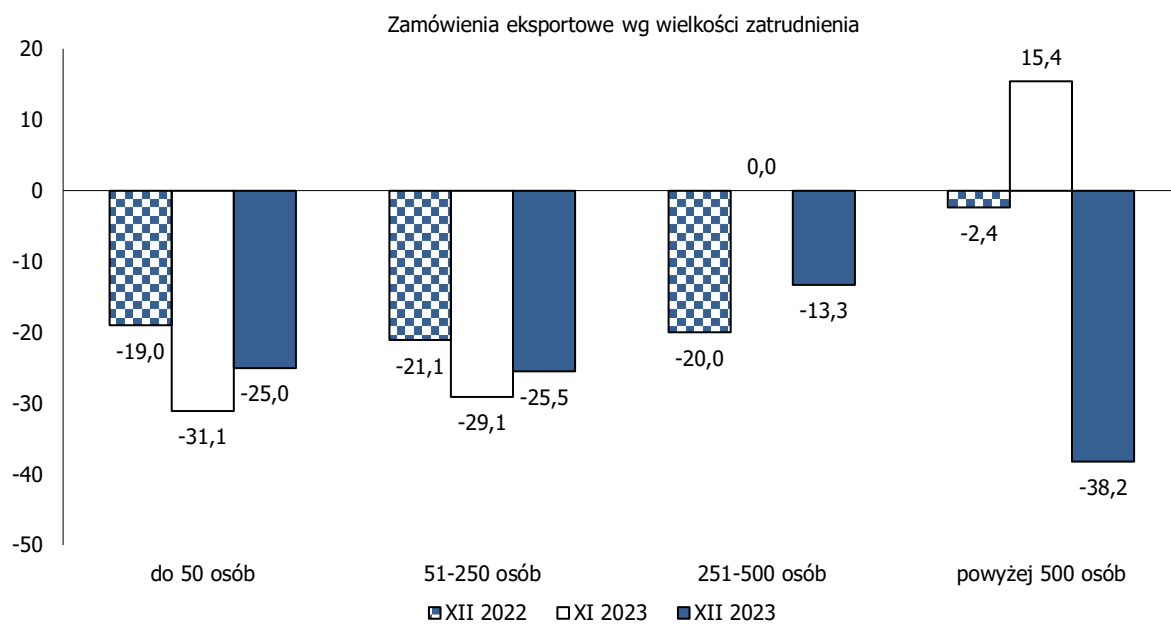

3. Zamówienia eksportowe

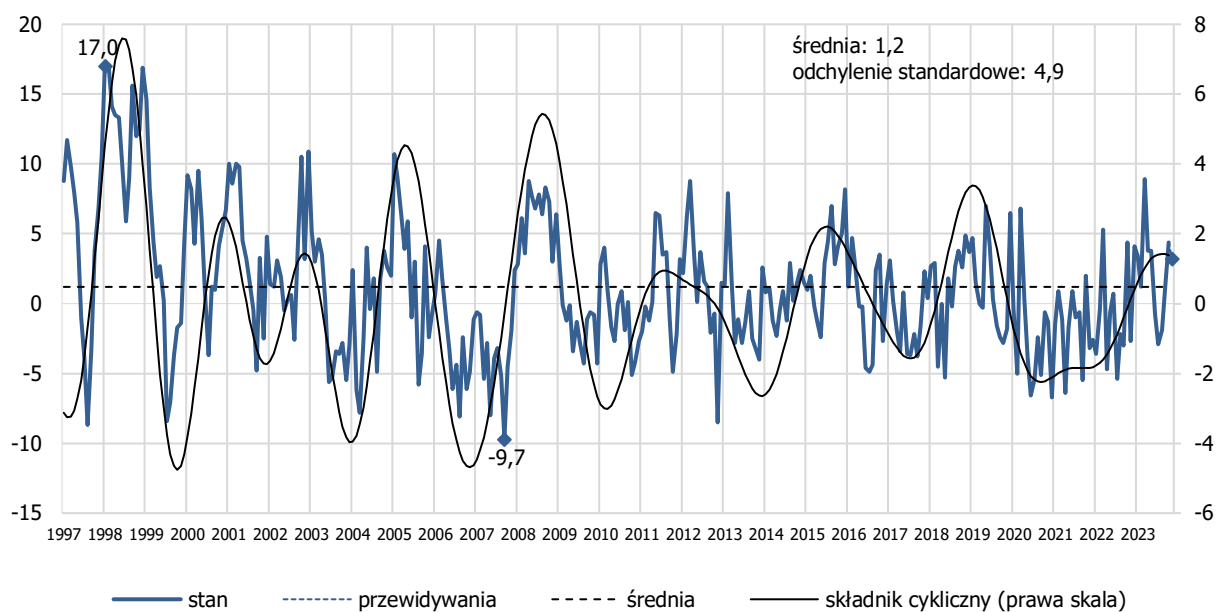

	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
wzrost	12,6	18,2	21,0	14,9	13,1	17,9
brak zmiany	55,6	42,6	44,1	52,9	47,6	49,3
spadek	31,9	39,2	34,9	32,2	39,3	32,8
nie dotyczy	27,0	24,1	54,2	21,5	24,9	25,3
saldo	-19,3	-21,0	-13,9	-17,3	-26,2	-14,8

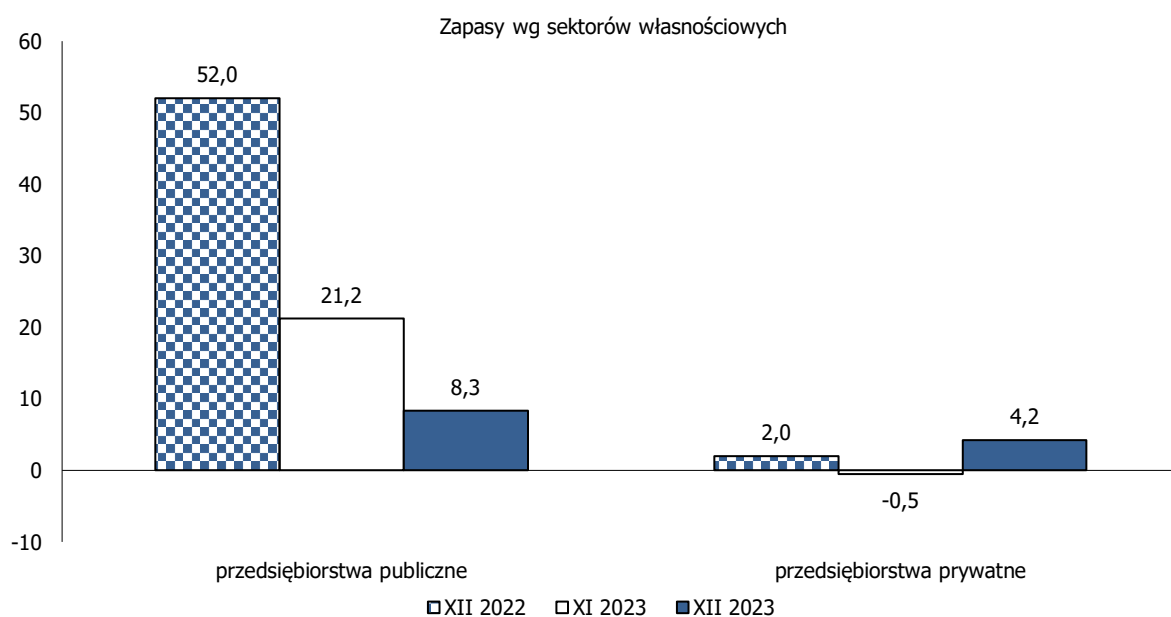

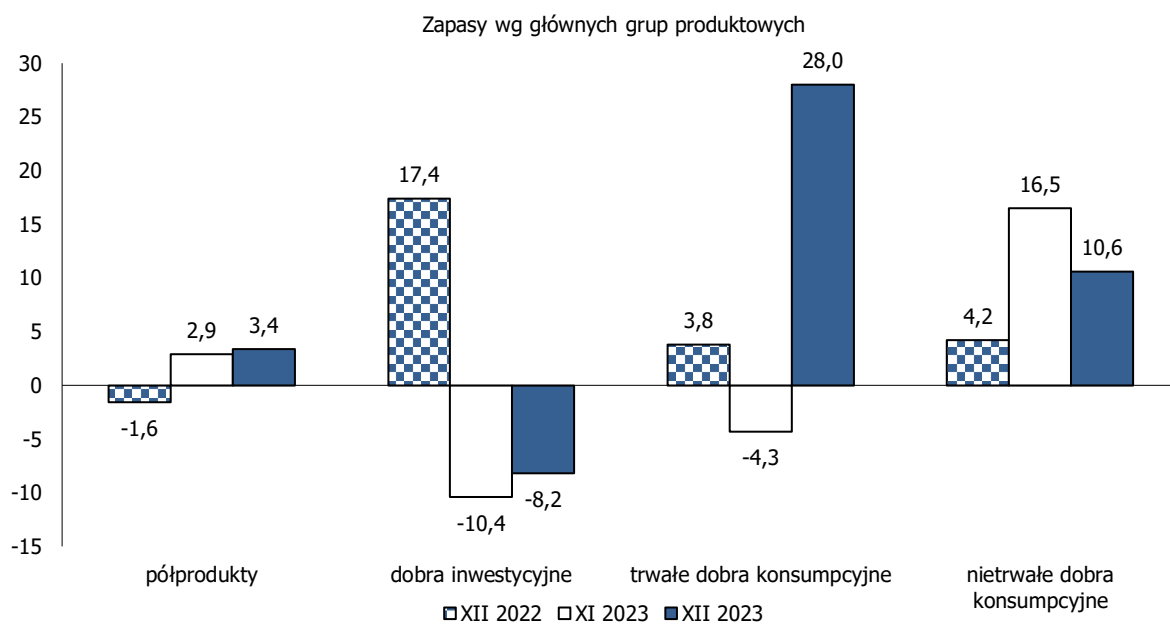
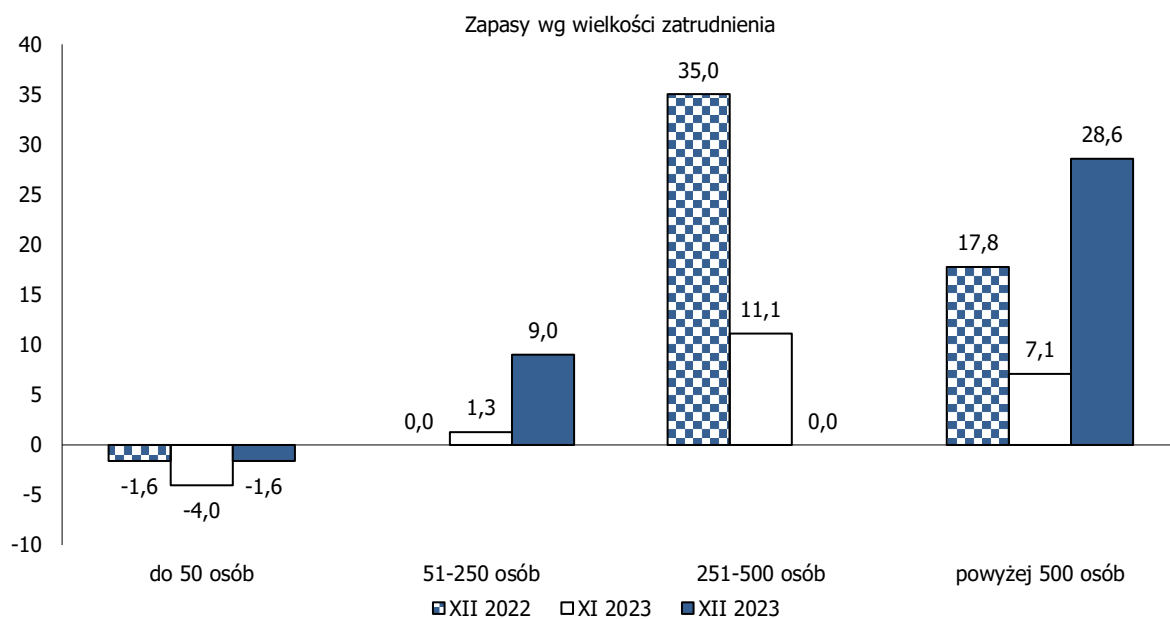
4. Zapasy

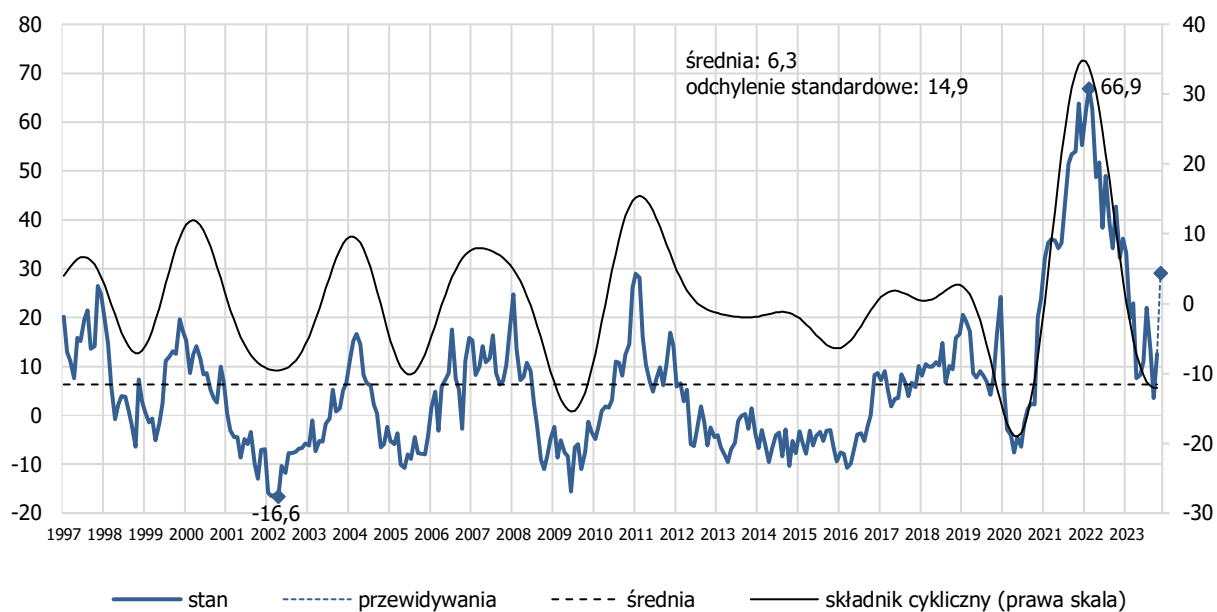
	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
wzrost	20,7	15,2	10,6	14,6	17,7	14,5
brak zmiany	63,0	66,7	76,9	72,0	69,0	74,2
spadek	16,3	18,1	12,5	13,4	13,3	11,3
saldo	4,4	-2,9	-1,9	1,2	4,4	3,2

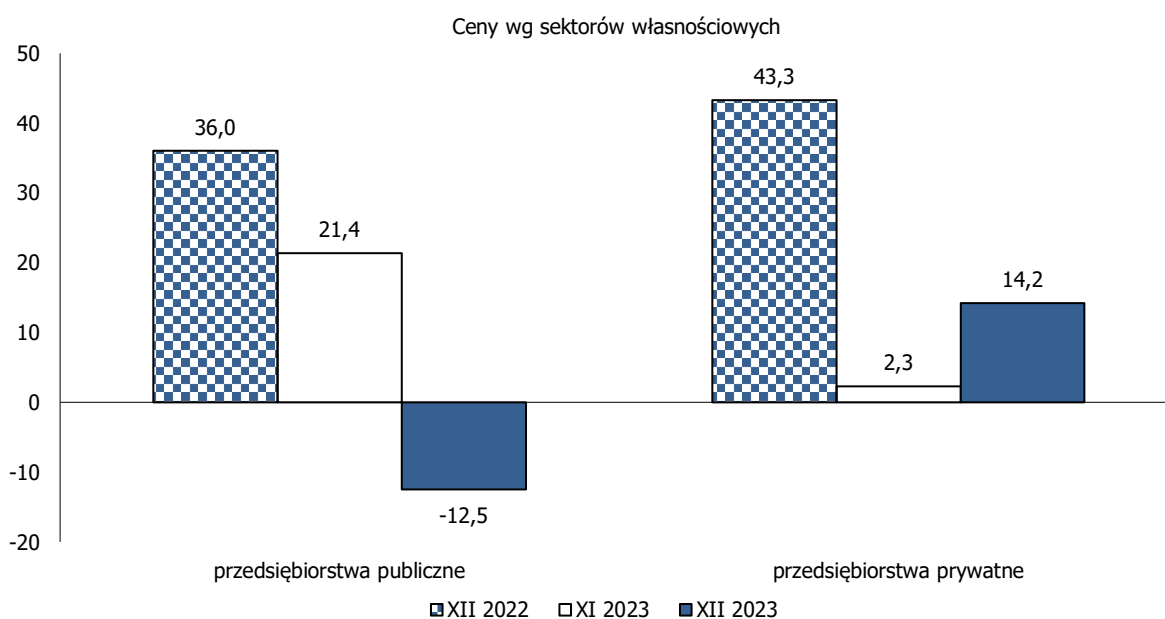

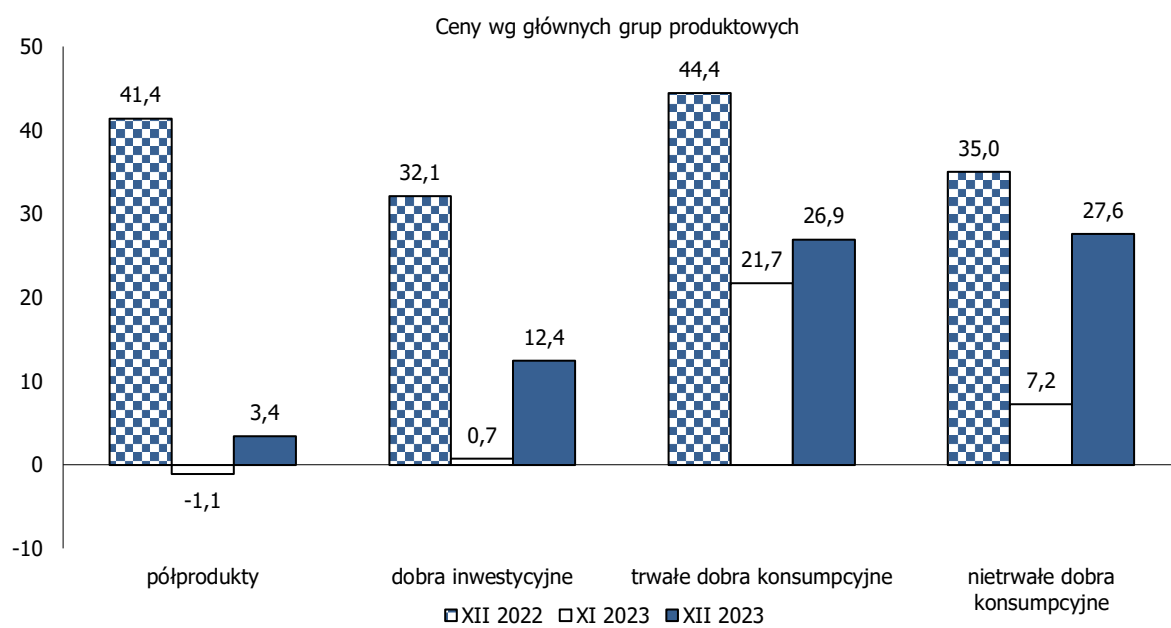
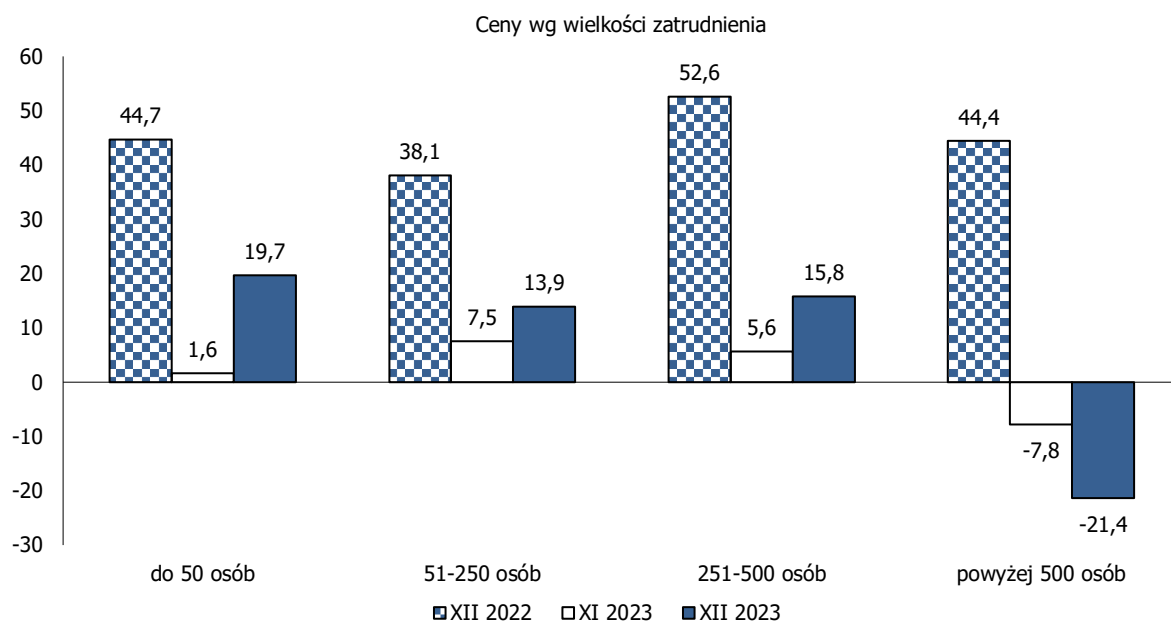

5. Ceny

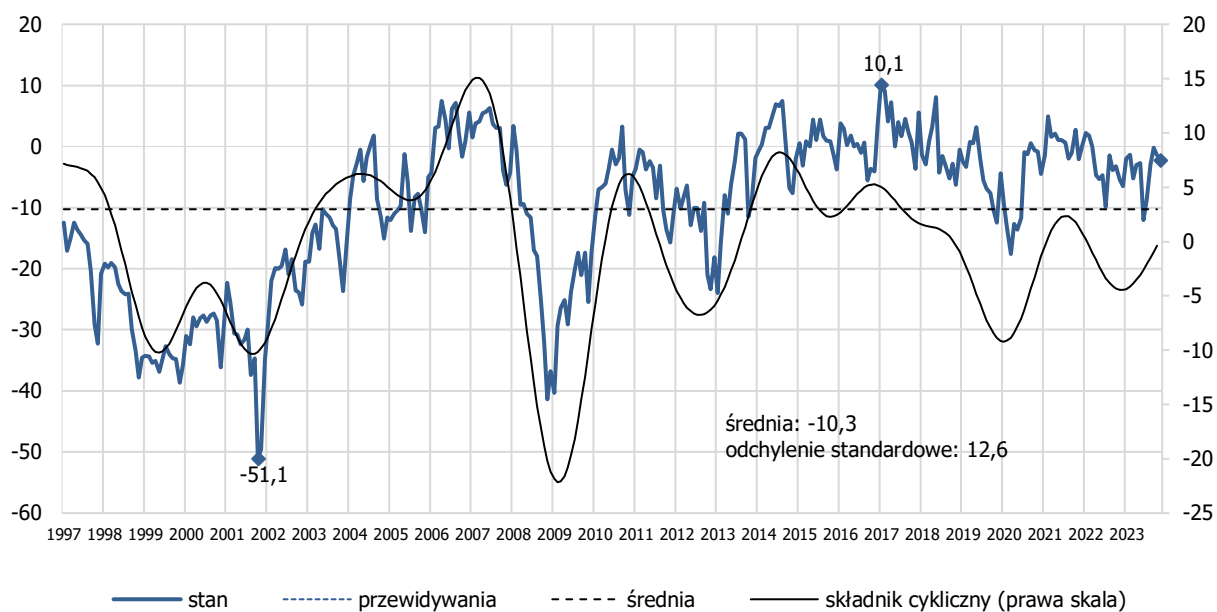

	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
wzrost	46,1	30,3	20,3	12,7	19,9	33,9
brak zmiany	50,5	61,3	72,6	78,1	72,8	61,3
spadek	3,4	8,3	7,1	9,2	7,3	4,8
saldo	42,7	22,0	13,2	3,5	12,6	29,1

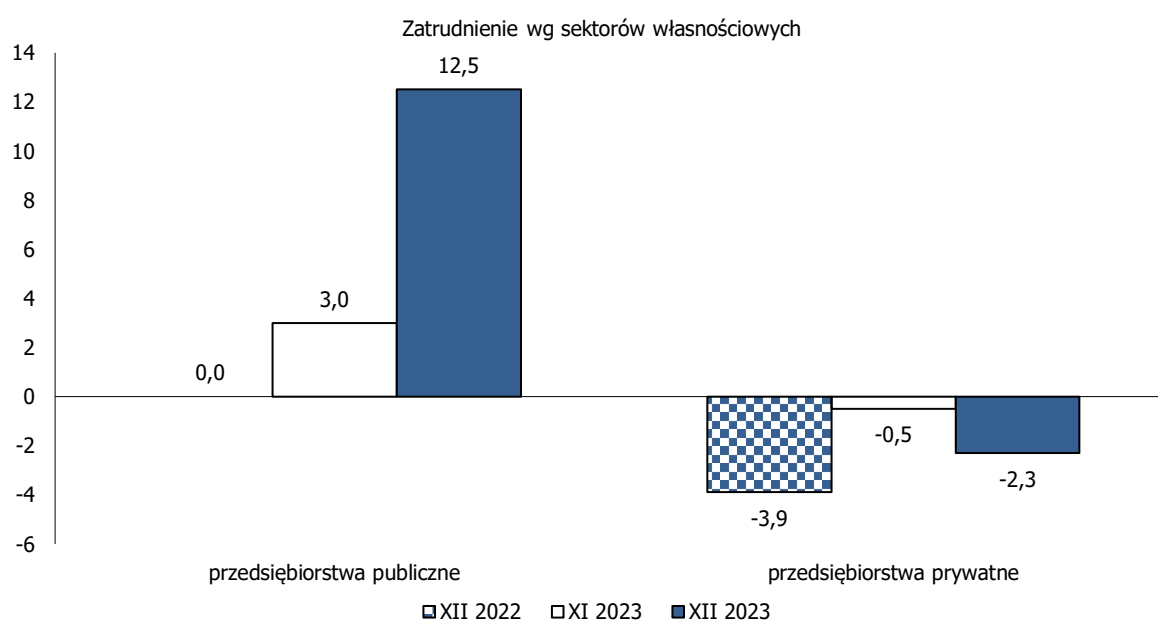

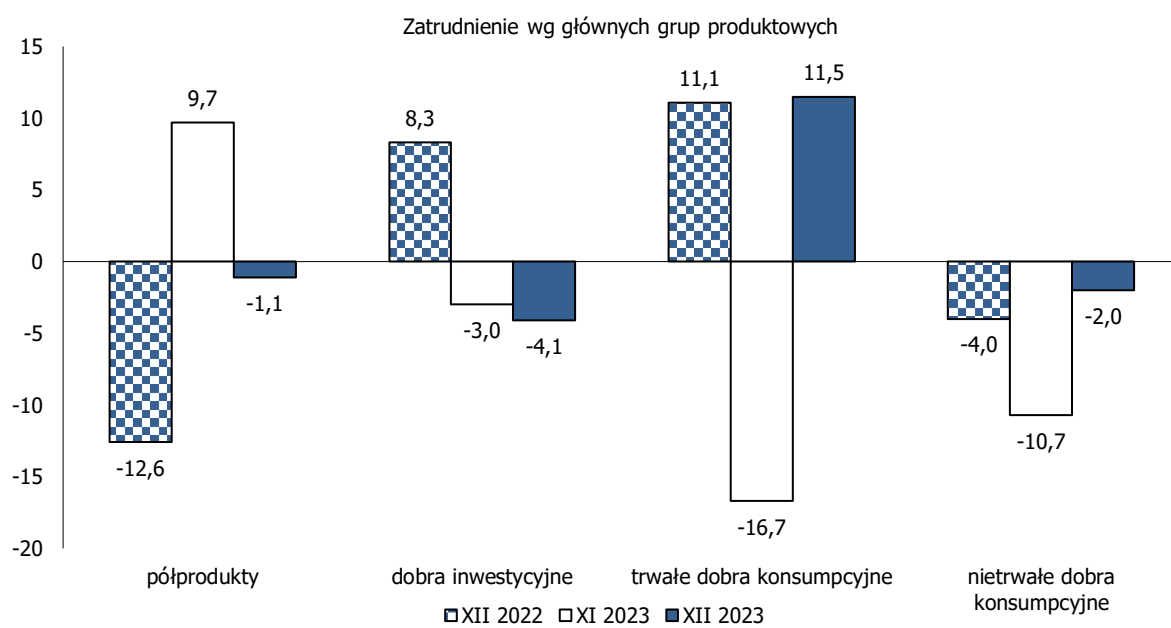
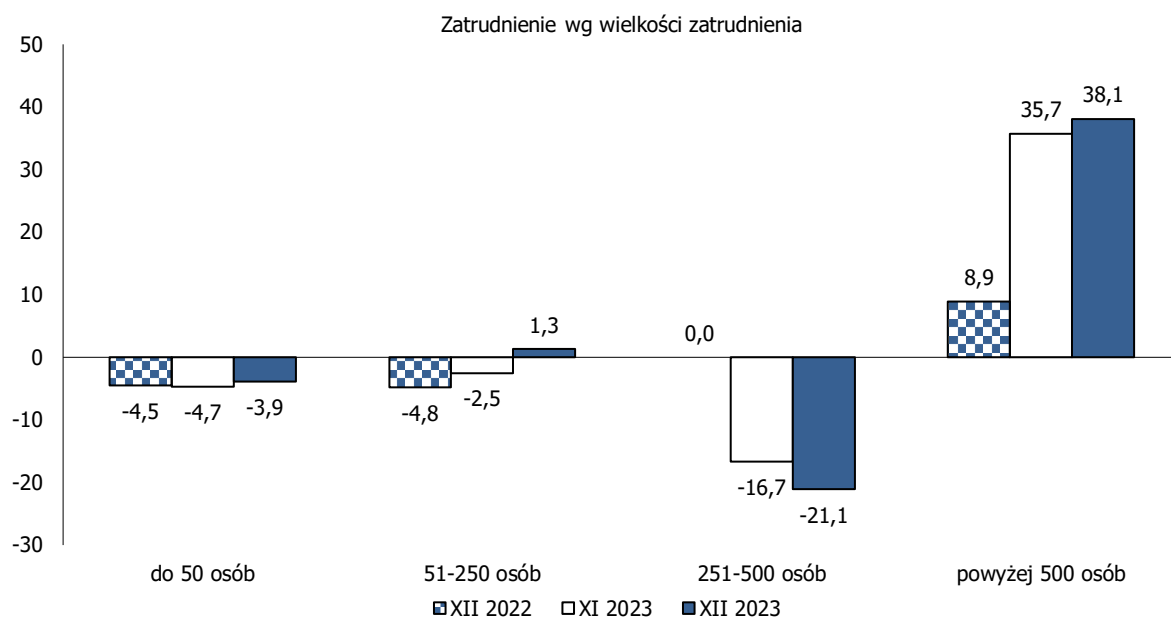

6. Zatrudnienie

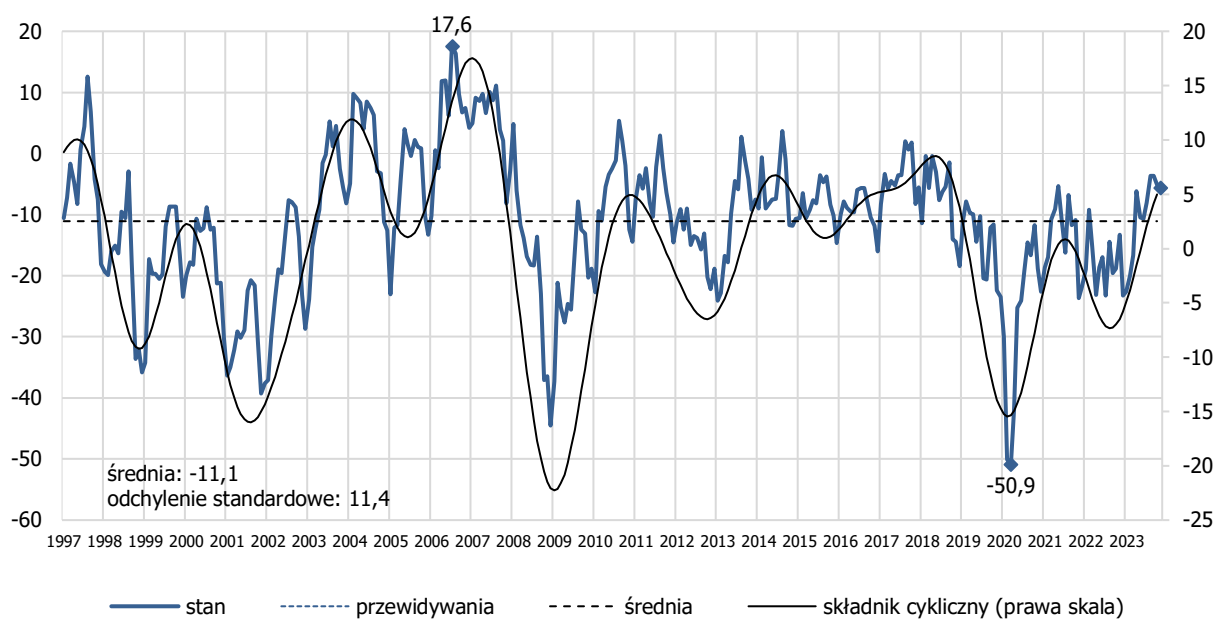

	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
wzrost	11,3	9,3	11,0	14,1	11,4	9,9
brak zmiany	74,1	72,7	75,1	71,5	75,7	78,0
spadek	14,5	18,1	13,9	14,4	12,9	12,1
saldo	-3,2	-8,8	-2,9	-0,2	-1,5	-2,2

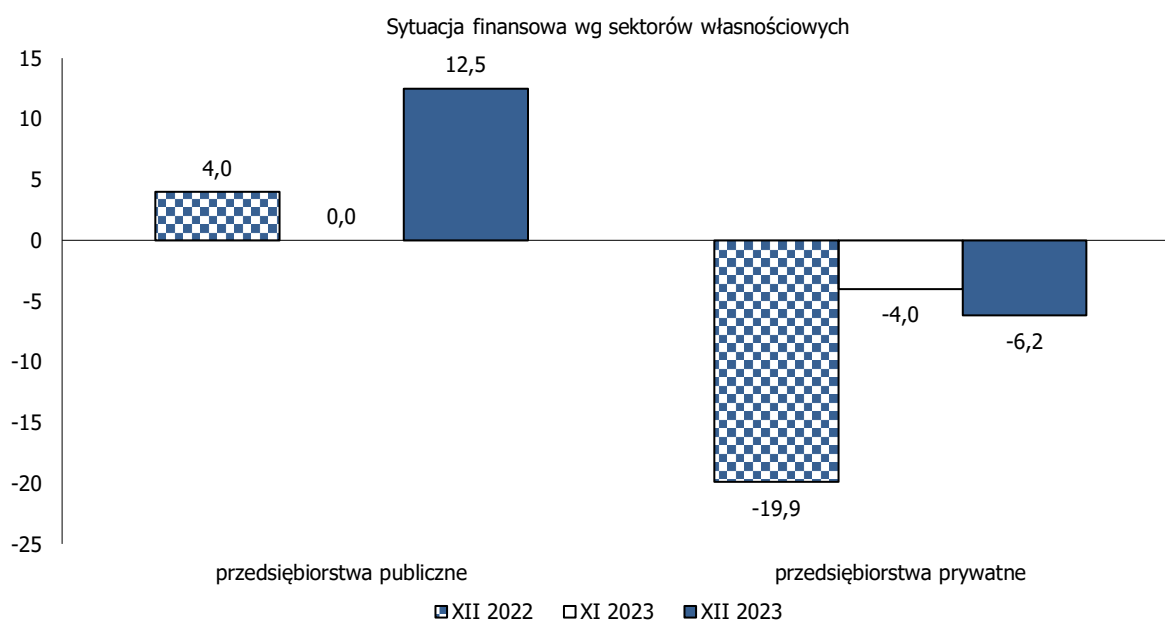

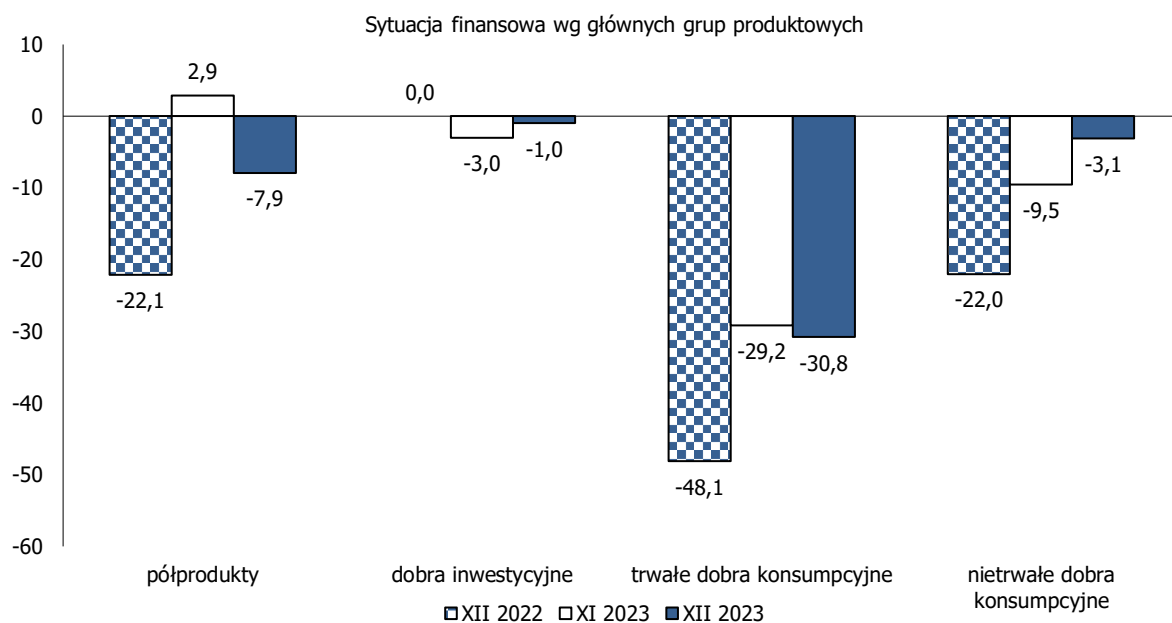
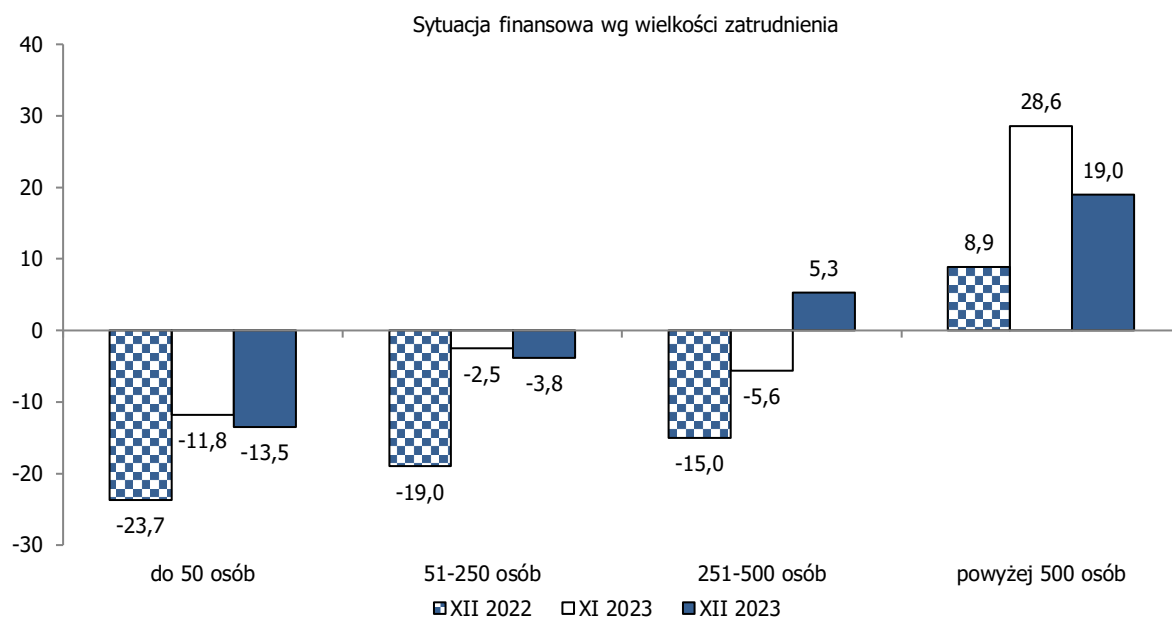

7. Sytuacja finansowa

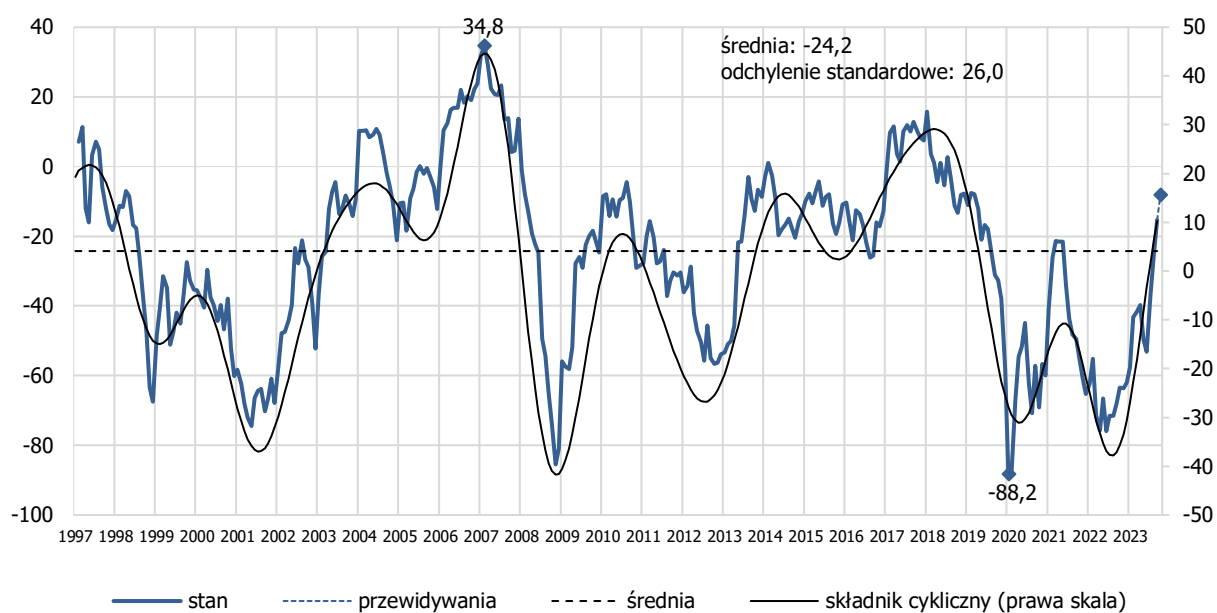

	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
poprawa	9,8	17,5	13,7	15,0	11,7	13,3
brak zmiany	61,6	56,9	68,9	66,2	71,5	67,7
pogorszenie	28,6	25,6	17,4	18,8	16,8	18,9
saldo	-18,9	-8,1	-3,7	-3,7	-5,1	-5,6

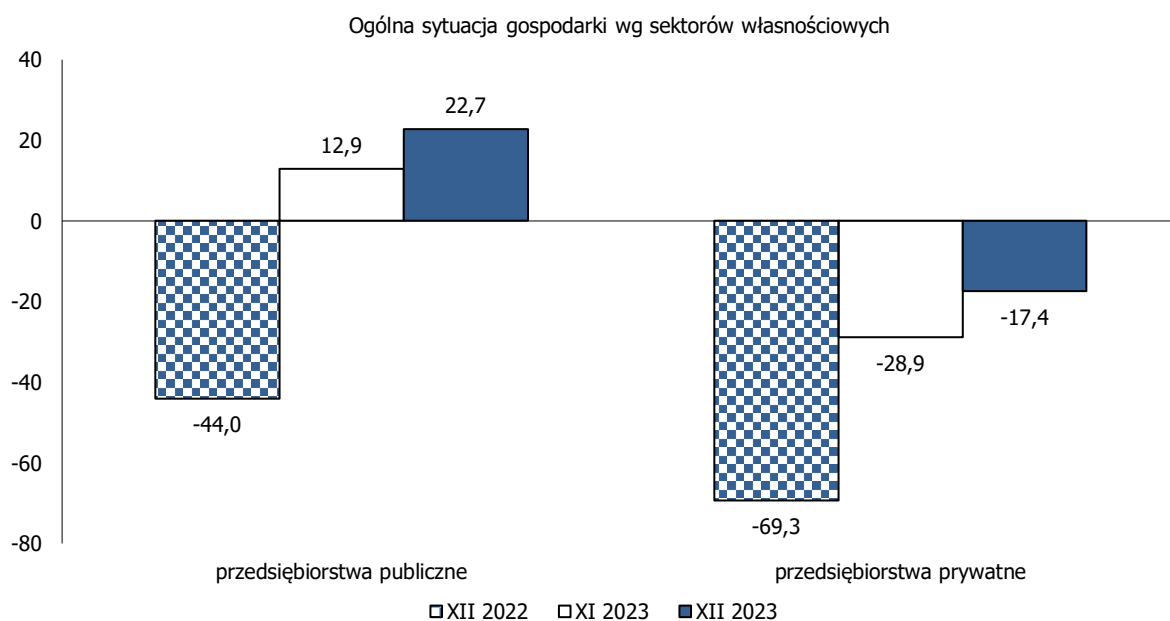

8. Ogólna sytuacja gospodarki

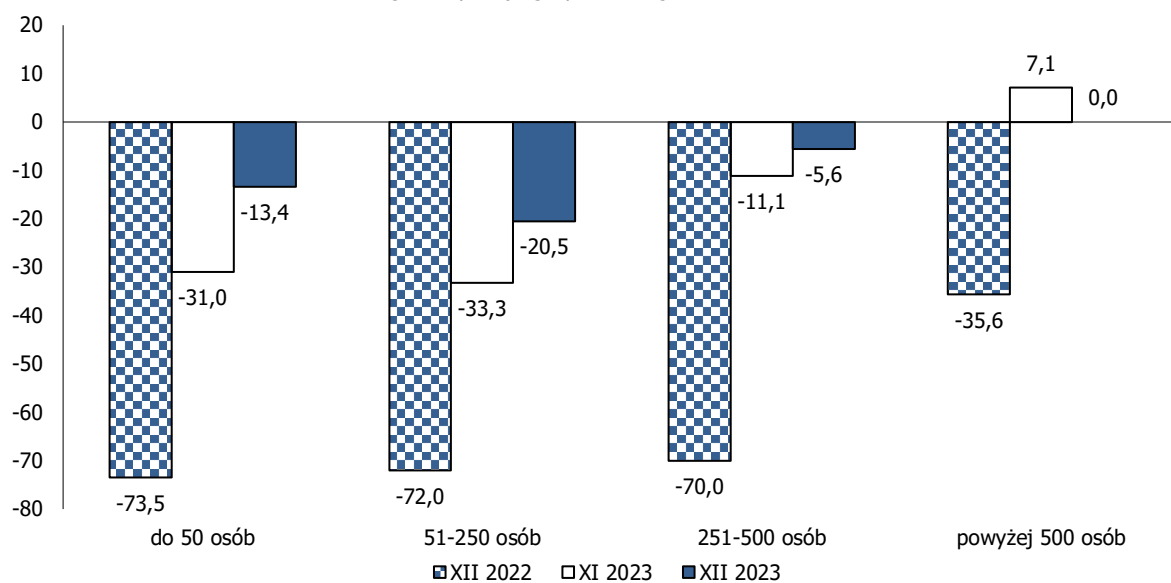

	XII'22	IX'23	X'23	XI'23	I'24	przewidywania
poprawa	0,5	3,2	3,7	6,3	5,2	17,9
brak zmiany	31,1	40,4	55,9	61,5	74,4	56,0
pogorszenie	68,4	56,4	40,4	32,2	20,4	26,0
saldo	-68,0	-53,2	-36,7	-25,8	-15,3	-8,1

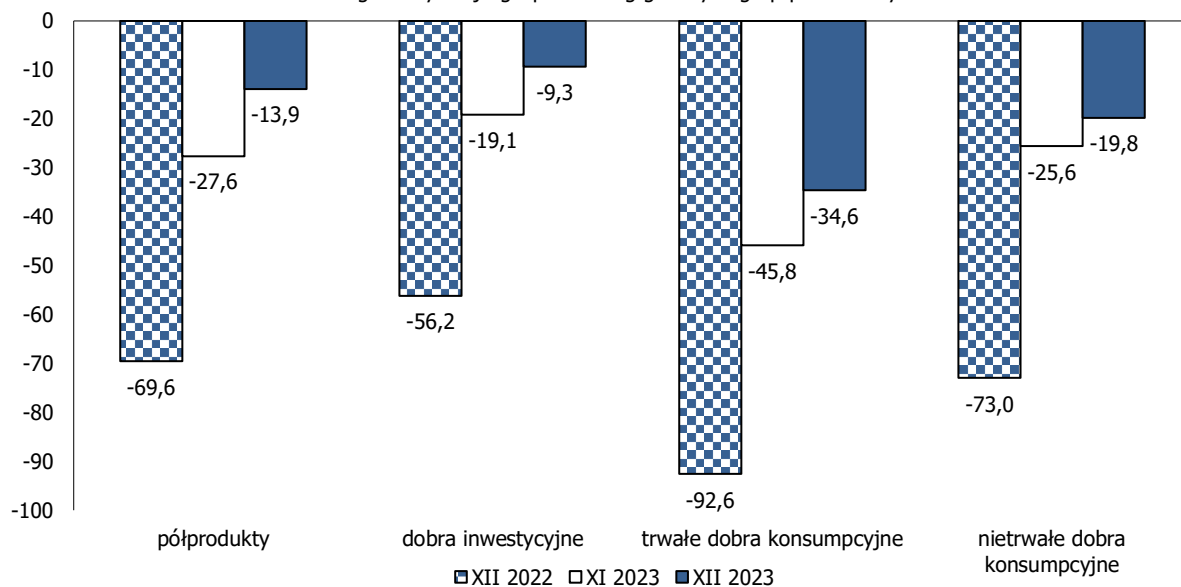

Ogólna sytuacja gospodarki wg wielkości zatrudnienia

Ogólna sytuacja gospodarki wg głównych grup produktowych

III. SUMMARY

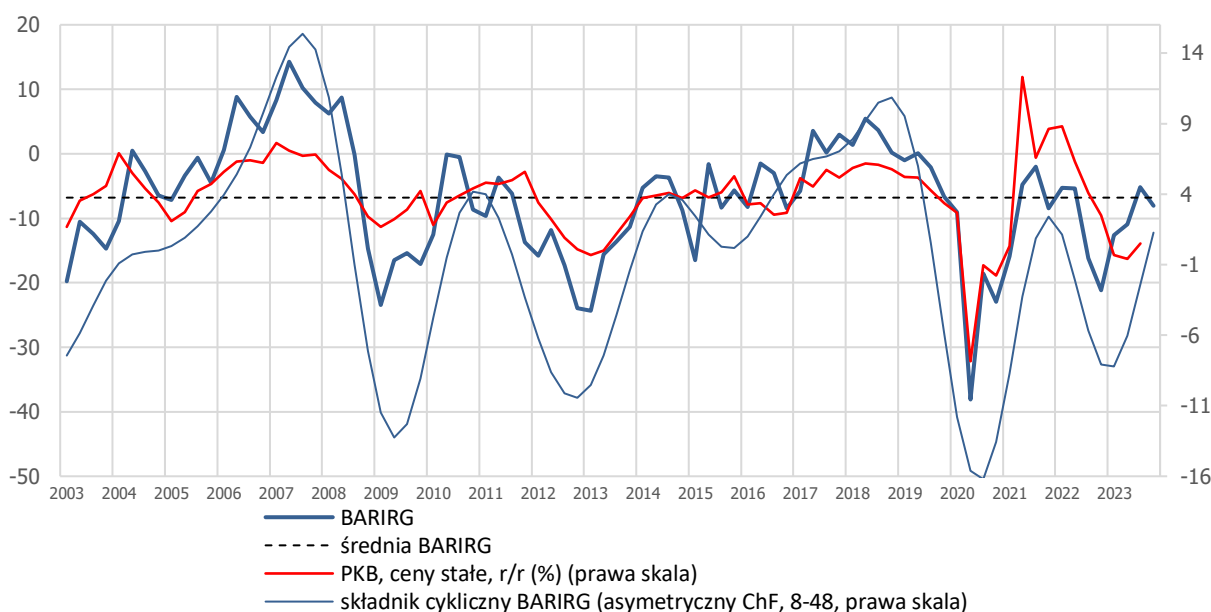
After three consecutive months of growth, in December, 2023, manufacturing activity declined. The industrial confidence indicator (ICI) decreased by 2.9 pts to -6.8 pts. It is still up from the respective last year figure (8.6 pts). The worsening is due to seasonal factors, and, though the surveyed firms do not anticipate any improvement in the coming months, it is expected that the growing tendency in manufacturing activity we have been noting for a year is going to continue to develop.

The main survey balances, i.e. production, domestic and export orders, employment, financial situation of producers, and finished goods inventories dropped. Producer prices increased. Nevertheless, manufacturers expect general economic activity in Poland to rise over the next months.

IV. KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W 2023 ROKU

Po trudnym roku 2022, który dla gospodarki polskiej zaznaczył się nasileniem się zagrożeń wynikających przede wszystkim z wojny w Ukrainie, zmianach Polskiego Ładu i postępującej inflacji, kolejny, 2023, był rokiem zmagania i przełamywania piętrzących się wyzwań. Mimo wyjątkowo zmiennych warunków gospodarowania w drugiej połowie roku wyraźnie ujawniło się pozytywne oddziaływanie czynników cyklicznych, a gospodarka przekroczyła dolny punkt zwrotny. Choć wartości zarówno wskaźnika koniunktury jak i sald bilansowych pozostają niskie, w przebiegu składowych cyklicznych zarysowała się tendencja wzrostowa. Wynik wyborów parlamentarnych w październiku przyniósł znaczną poprawę nastrojach producentów.

Wartość barometru BARIRG, będącego złożonym wskaźnikiem koniunktury gospodarczej, obliczanym jako średnia ważona wskaźników koniunktury w badanych przez Instytut Rozwoju Gospodarczego sektorach gospodarki, w pierwszym kwartale wyniosła -12,6 pkt (rys. niżej). Wzrosła względem wartości z IV kwartału 2022 r. o 8,6 pkt, choć pozostała niższa niż w I kwartale 2022 r. (o 7,3 pkt). Wzrost utrzymywał się przez dwa kolejne kwartały: w drugim kwartale wartość barometru zwiększyła się o 1,7 pkt, a w trzecim o 5,7 pkt. W III kwartale BARIRG osiągnął wartość wyższą niż rok wcześniej, o 11 pkt. W czwartym kwartale 2023 r. nastąpił spadek wartości barometru, o 2,9 pkt. Mimo to była ona wyższa o 12,9 pkt niż rok wcześniej, przebijając o 2,3 pkt wieloletnią średnią.

Uwaga: PKB niewyrównany sezonowo.

Źródło: dane i opracowanie na podstawie danych IRG SGH i GUS.

Podobnie zmieniała się koniunktura w przemyśle przetwórczym. Wzrost aktywności przemysłowej miał miejsce od początku roku. Wartości wskaźnika koniunktury IRGIND rosły systematycznie w kolejnych miesiącach, od -11 pkt w styczniu do -3,5 pkt w marcu. Kwiecień i maj to miesiące pogorszenia się koniunktury. Wskaźnik stacił wówczas 8,2 pkt łącznie. W czerwcu i lipcu koniunktura ponownie poprawiła się, a wskaźnik odrobił straty. Na początku drugiego półrocza jego wartość wynosiła -4,4 pkt. W sierpniu odnotowano kolejny spadek wartości IRGIND, o 3,2 pkt, do poziomu -7,6 pkt. Kolejne trzy miesiące, do listopada, to okres poprawy koniunktury, po którym w grudniu nastąpiło jej pogorszenie się. W sumie, w skali roku, wskaźnik koniunktury zwiększył swoją wartość o 8,6 pkt. Na koniec roku wyniosła ona -6,8 pkt. Mimo iż przez cały rok utrzymywały się ujemne wartości wskaźnika, czynniki cykliczne sprzyjały koniunkturze w przemyśle przetwórczym.

Tak jak w latach poprzednich utrzymywały się różnice w ocenach przedsiębiorstw prywatnych i publicznych. Silniej na zmiany koniunktury reagowały zakłady publiczne – amplituda wahań wskaźnika koniunktury dla sektora publicznego w ciągu roku przekroczyła 57 pkt. Wskaźnik naprzemiennie przyjmował wartości dodatnie i ujemne. W ciągu roku jego wartość wzrosła o 36,1 pkt – od -33,3 pkt w grudniu 2022 r. do 2,8 pkt w grudniu 2023 r. Zmiany w firmach prywatnych były mniej intensywne – amplituda wahań nie przekroczyła 15 pkt. Przez cały rok wartości wskaźnika były ujemne. W sumie w ciągu roku wartość wskaźnika zwiększyła się o 6,9 pkt, z poziomu -14,3 pkt do -7,4 pkt. Przedsiębiorstwa publiczne reagowały nie tylko mocniej, ale i nieco później od prywatnych na zmiany warunków gospodarowania.

Saldo dot. wielkości produkcji zwiększyło swoją wartość w skali roku o 6,8 pkt, z poziomu -10,2 pkt w grudniu 2022 r. do wysokości -3,4 pkt w grudniu 2023 r. Obserwowaliśmy dużą dynamikę jego zmian. Najniższe wartości saldo przyjmowało w końcu drugiego oraz trzeciego kwartału. Podobnie zmieniały się wartości sald prognostycznych. W przebiegu czynnika cyklicznego salda przez cały rok utrzymywała się tendencja wzrostowa. Także dla salda dot. zamówień ogółem odnotowano wzrost wartości w skali roku. Wyniósł on 11,2 pkt, z poziomu -20,3 do -9,1 pkt. Zmiany były bardzo dynamiczne, a saldo naprzemiennie przyjmowało wartości dodatnie i ujemne; najniższą w kwietniu. Wartości salda prognostycznego w pierwszej połowie roku były wyższe od wartości salda diagnostycznego, w drugiej niższe. W przebiegu składowej cyklicznej przez cały rok utrzymywała się tendencja wzrostowa. Saldo dot. zamówień eksportowych jako jedyne zmniejszyło swoją wartość w skali roku (o 6,9 pkt). Spadkowi towarzyszyły mniejsze wahania wartości salda w kolejnych miesiącach. Przez cały rok saldo przyjmowało wartości ujemne. Także dla tej zmiennej wartości salda prognostycznego były wyższe od wartości salda diagnostycznego. W przebiegu składowej cyklicznej widoczna była (słaba) tendencja wzrostowa. W ciągu roku wartość salda zapasów nie zmieniła się; zarówno w grudniu 2022 r. jak i w grudniu 2023 r. wynosiła 4,4 pkt. W kolejnych miesiącach miały miejsce na przemian spadki i wzrosty jego wartości. Dynamika zmian wartości salda w porównaniu z innymi zmiennymi była znaczna. W przebiegu składnika cyklicznego salda utrzymywała się tendencja wzrostowa. Poziom cen producentów obniżał się w kolejnych miesiącach – w sumie między grudniem 2022 r. a grudniem 2023 o 30,1 pkt. W przebiegu czynnika cyklicznego tej zmiennej utrzymywała się przez cały rok tendencja spadkowa. Dopiero w grudniu odnotowano wzrost wartości salda. Poziom zatrudnienia zwiększył się w ciągu roku o 1,7 pkt, z -3,2 pkt do -1,5 pkt. Zmiany wartości salda w ciągu roku były zróżnicowane. Początkowo niewielkie, w drugiej połowie roku wykazywały silne wahania. Tendencja wzrostowa w przebiegu składnika cyklicznego jest wyraźna. Przez cały rok ankietowani negatywnie oceniali swoją sytuację finansową. Mimo to wartość salda zwiększyła się o 13,8 pkt w skali roku, z -18,9 pkt do -5,1 pkt. Większe przyrosty wartości salda miały miejsce w drugiej połowie roku. Cykliczna tendencja wzrostowa jest wyraźna. Saldo odpowiedzi na pytanie dotyczące ogólnej sytuacji gospodarki polskiej, które od czasu pandemii COVID-19 przyjmowało najniższe wartości spośród wszystkich sald badania, w ciągu roku zwiększyło swoją wartość aż o 52,7 pkt, z poziomu -68 pkt do -15,3 pkt. W przebiegu składnika cyklicznego tej zmiennej utrzymuje się silna tendencja wzrostowa.

Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji na eksport zmniejszyła się w ciągu roku o 1,4 pkt. Wyraźny wzrost wartości salda odnotowano tylko w pierwszym kwartale. Mimo to tendencja spadkowa w przebiegu składowej cyklicznej, trwająca od połowy 2021 r., odwróciła się. Konkurencyjność polskich towarów na rynkach zagranicznych także spadała. Wartość salda w ciągu roku obniżyła się o 2,8 pkt. Największe spadki wartości salda miały miejsce w II i III kwartale. Poprawa w IV kwartale przyczyniła się do odwrócenia się tendencji spadkowej w przebiegu składowej cyklicznej. Rosła natomiast konkurencyjność towarów zagranicznych na naszym rynku. Wzrost salda tego pytania ankiety w ciągu roku wyniósł 19,8 pkt. Przez cały malała wartość salda o przeciętny koszt produkcji (z 69,5 pkt w IV kwartale 2022 r. do 36,5 pkt w IV kwartale 2023 r.). Rosło natomiast wykorzystanie mocy produkcyjnych – w ciągu roku o 11,8 p.p.

Zmiany uciążliwości barier działalności gospodarczej były zróżnicowane. Główną barierą, utrzymującą się przez cały rok, była bariera popytowa, której uciążliwość w skali roku wzrosła o 5,5 pkt. Na drugim miejscu w końcu roku uplasowała się bariera podatkowa. Jej uciążliwość w ciągu roku wzrosła o 5,2 pkt. Kolejne miejsca w ciągu roku zajmowały naprzemiennie bariery: prawna i brak wykwalifikowanej siły roboczej. Ich zmiany w skali roku wyniosły odpowiednio: -8,9 pkt i 0,8 pkt. Zmalała uciążliwość barier: „niedostateczne wyposażenie” oraz dostępność kredytu i surowców.

W omawianym okresie zwiększyła się aktywność inwestycyjna przedsiębiorstw. Wzrosły nakłady na inwestycje w budynki i budowle (o 5,8 pkt) oraz maszyny i urządzenia produkcyjne (o 10,7 pkt.) Jako główne ograniczenia działalności inwestycyjnej przedsiębiorstwa wymieniają niezmiennie: niewystarczających zysk (83% ankietowanych), niedostateczny popyt (80,6%) i obawę przed zadłużeniem (71,8% wskazań). Ta lista nie zmienia się od lat. W dalszej kolejności przedsiębiorstwa wymieniają wysoki koszt kapitału (58,3%). W zamierzeniach inwestycyjnych na najbliższy okres w pierwszej kolejności wskazywane są: ograniczenie zużycia energii (83,1% uczestników badania), wymiana starego wyposażenia (81,8%), mechanizacja i automatyzacja produkcji (72,4%) oraz zwiększenie mocy produkcyjnych (51,6%).